МІНСКАЯ ПРАЎДА

Газета заснавана 1 лістапада 1950г. | Чацвер, 1 снежня 1994 года | № 129 (10829) | Цана 80 руб.

"Прамая лінія"

А.І.Цішкевіч:

САЦЫЯЛЬНА ПАДТРЫМАЦЬ ЛЮДЗЕЙ — НАША НАЙПЕРШАЯ ЗАДАЧА

Як мы паведамлялі ўжо, "прамая лінія" са старшынёй аблвыканкома, дэпутатам Вярхоўнага Савета рэспублікі А.І.Цішкевічам, арганізаваная "Мінскай праўдай", прайшла пры высокай актыўнасці. Заклапочаныя шматлікімі праблемамі жыхары вобласці і г. Мінска шукаюць іх вырашэння разнастайнымі шляхамі і ў розных інстанцыях. Гэтым тлумачыцца іх зацікаўленасць у "жывой" размове з кіраўніком абласной выканаўчай улады.

Таму яшчэ загадзя да аб'яўленага дня і часу "прамога эфіру" ў рэдакцыю пачалі паступаць тэлефонныя званкі, у якіх людзі спяшаліся выказаць свае наболелыя просьбы. Яны былі перададзены А.І.ЦІШКЕВІЧУ. Па яго даручэнню тлумачэнні па пастаўленых пытаннях далі адказныя работнікі аблвыканкома.

А пытанні так ці інакш былі "завязаны" пераважна на адной праблеме — выдзялення і выкарыстання зямлі. Жыхар г. Мінска Барыс Дзям'янавіч **ШЭЛЯНГОЎСКІ** чатыры гады стаіць у чарзе ў Першамайскім райвыканкоме на атрыманне дачнага ўчастка. Чарга льготная, але ён у ёй 400-ы. Прапаноўвалі ўчастак у Лагойскім раёне, але як туды дабрацца, калі вядома, як працуе цяпер аўтатранспарт. "Калі ж уздоўж чыгункі будуць пашыраць дачныя кааператывы?" — пытаецца ён.

Загадчык аддзела па зямельнай рэформе і землеўпарадкаванню аблвыканкома **М.Ц.ГАРБАЧЭЎСКІ** растлумачыў у гэтай сувязі, што цяпер Мінгарвыканкому для забеспячэння дачнымі ўчасткамі мінчан прапаноўваюцца землі ў Чэрвеньскім, Лагойскім, Смалявіцкім раёнах. Свабодных жа зямель уздоўж чыгункі або паблізу ад яе ўжо няма.

Блізкае да вышэйназванага і пытанне работніка Негарэльскага лясгаса Юрыя Вячаслававіча **ЧЭРНІКА,** які жыве ў Мінску: "Ці магу я, — цікавіцца ён, — узяць у вёсцы ўчастак для будаўніцтва дома і пераезду затым туды на пастаяннае жыхарства? І якая цана зямлі?"

Адказ М.Ц.Гарбачэўскага тут адназначны: такое права дадзена кожнаму грамадзяніну, з афармленнем участка на пажыццёвае спадчыннае валоданне або ў прыватную ўласнасць. Што датычыць цаны зямлі, то яна залежыць ад урадлівасці.

Праблема дачнага будаўніцтва хвалюе і пенсіянерку з Жодзіна Аляксандру Лук'янаўну **БЫЧКОЎСКУЮ**. У прыватнасці, чаму жыхарам горада вось ужо каторы год не выдзяляецца зямля пад дачы? Мясцовыя ўлады даюць у часовае карыстанне ўчасткі пад агароды, але гэта не вырашае праблемы. Людзі збіраюць каменне, угнойваюць палетак, з якім праз год-другі даводзіцца развітвацца.

— Выдзяленне зямель пад індывідуальнае будаўніцтва і дачнае — прэрагатыва гарвыканкома і райвыканкома, — паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення архітэктуры і горадабудаўніцтва аблвыканкома **І.І.НЕКРАШЭВІЧ**. — Пад агароды з рэзерву горада выдзяляецца зямля, якая часова не забудоўваецца. Пры забудове ўчастка карыстальнікі агародаў папярэджваюцца аб гэтым не пазней чым за год да пачатку будаўніцтва.

Група пенсіянераў (**ВІШНЕЎСКІ, ПОЛУБАЎ, НЯГІРЫШ**) ад імя калектыву садовага таварыства "Асееўка" Мінскага раёна просіць аказаць садзейнічанне ў выдзяленні 2—3 сотак зямлі для вырошчвання бульбы. Райвыканкам разглядаў гэтае пытанне, аднак станоўчага рашэння не даў. "Ці можам мы спадзявацца, — пытаюцца яны, — на вырашэнне гэтага пытання ў 1995 годзе?"

Як паведаміў памочнік старшыні аблвыканкома **І.А.САЛАДУХА,** Мінскаму райвыканкому, у прыватнасці, яго старшыні Ф.С.Чарнушэвічу даручана вярнуцца да разгляду просьбы пенсіянераў.

Да кампетэнцыі раённых улад адносіцца і просьба жыхара г. Мінска Рыгора Васільевіча **МІХАЛЕНКІ,** які мае дом у вёсцы Вітараж Пухавіцкага раёна і скардзіцца на тое, што ў ёй, а таксама ў вёсках Седча, Загібелька абрэзана радыёлінія, не працуюць водаразборныя калонкі, і таму летам не было чым паіць жывёлу.

Гэтыя пытанні, вядома, даручана разгледзець Пухавіцкаму райвыканкому.

А Юрый Вячаслававіч **ЧЭРНІК** з Негарэльскага лясгаса разам з зямельным пытаннем, пра якое гаворка ішла вышэй, прасіў растлумачыць наступнае: "Дзе я магу атрымаць хоць якую-небудзь дапамогу, бо за кастрычнік зарплата склала 64 тысячы рублёў — толькі на праезд на працу. А чым плаціць за камунальныя паслугі, кватэру, за што харчавацца?.."

Паводле паведамлення намесніка загадчыка аддзела сацыяльнага забеспячэння аблвыканкома **А.А.РЖЭУСКАГА,** такую дапамогу можа аказаць Цэнтр па налічэнню і выплаце пенсій і дапамог па хадайніцтву райвыканкомаў. Мясцовыя органы ўлады таксама могуць аказаць грашовую падтрымку малазабяспечаным, у залежнасці ад матэрыяльнага становішча заяўніка і наяўнасці крыніц фінансавання.

Такі агляд вусных заяў, якія паступілі ў рэдакцыю напярэдадні "прамой лініі" з А.І.Цішкевічам. А "жывая" размова чытачоў "Мінскай праўды" з Альфонсам Ільічом адбылася падчас яго непасрэднага знаходжання "на тэлефонах" рэдакцыі. Вось запіс з магнітафоннай стужкі.

— Алё, Альфонс Ільіч, вас турбуе ўласны карэспандэнт "Мінскай праўды" КАНСТАНЦІН ПРЫЁМКА. Чытачы газеты звярнуліся да мяне з некалькімі запытаннямі на ваша імя. Напрыклад, рабочага Клецкай ПМПК-191 І.І.Рокаця цікавіць, ці будуць выдзяляцца льготныя крэдыты для індывідуальнага будаўніцтва.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Сітуацыя з крэдытамі на індывідуальнае будаўніцтва на сённяшні дзень такая: згодна з існуючым заканадаўствам, мы можам узяць з Ашчаднага банка толькі 40% ад паступіўшых туды ўкладанняў. Сума, як вы разумееце, недастатковая, каб задаволіць патрэбу ў льготных крэдытах тых, хто распачаў індывідуальнае будаўніцтва. Таму адназначна падтрымаць усіх забудоўшчыкаў у нас няма магчымасці.

К.ПРЫЁМКА: Наступнае пытанне задаюць настаўніца пачатковых класаў Нясвіжскай гімназіі І.Яшчанка і выкладчык педвучылішча В.Варанко. Яны хочуць даведацца аб тым, ці прымаюцца абласным кіраўніцтвам якія-небудзь меры, каб у гандлі, нарэшце, дзіцячыя адзенне і абутак з'явіліся ў дастатковай колькасці.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

■ В исполкоме областного Совета

ЗИМА ВЕСНУ ТОРОПИТ

На очередном заседании исполнительный комитет областного Совета депутатов рассмотрел вопрос о ходе подготовки колхозов и совхозов Борисовского района к весеннему севу 1995 года.

Картина с подготовкой к весенне-полевым работам в районе, можно сказать, типичная: все пока держится на ранее созданном потенциале. Практически не обновляется машинно-тракторный парк, многие агрегаты давно подлежат списанию. Скажем, за пределом амортизационных отчислений работают свыше 30% тракторов. Как и всюду, остро не хватает топлива, запчастей.

Не потому ли зябь поднята только на 70% площадей от плана. В колхозах "Коминтерн", им.Чкалова, "Красная зорька", "Лошница", "Замошье", "Краснопартизанский", совхозах "Трояновка", "Радуга" вспахано менее половины площадей.

БелНИИЗ достоверно установил, что урожайность зерновых на не обработанных в оптимальные сроки на зябь площадях и замена ее весновспашкой снижают урожайность на 5—6 центнеров кормовых единиц с гектара.

Анализ положения дел с осенней обработкой почв показывает, что основной причиной срыва оптимальных сроков является неудовлетворительное финансовое состояние абсолютного большинства хозяйств, вызванное несвоевременностью расчетов заготовительных и перерабатывающих предприятий за сданную продукцию и отсутствием по этой причине средств на покупку топлива, семян сельскохозяйственных культур для проведения сортосмены и сортообновления, средств защиты растений.

Так, по состоянию на 22 ноября задолженность колхозов и совхозов банку по ссудам составляет 8.073,9 млн.рублей, что в 12 раз выше соответствующего периода прошлого года. Только за октябрь задолженность банку возросла на 916 млн.рублей. Закредитованы колхозы "Путь Ленина", "Красная Белоруссия", им.Кутузова, "Бродовка", "Мстиж", "Коминтерн".

Остатки средств на расчетных счетах составляют 125,7 млн.рублей. В 19 хозяйствах района вообще нет никаких денежных средств на расчетных счетах и только в 3 колхозах — "Маяк", имени Чкалова, "Новая жизнь" — на расчетных счетах от 20 до 41 млн.рублей.

Задолженность же хозяйствам района мясокомбината и гормолзавода составляет соответственно 575 и 212 млн.рублей. Это почти в 2 раза меньше, чем должны колхозы и совхозы обслуживающим предприятиям и организациям.

Несвоевременность расчетов заготовителей и перерабатывающих предприятий в сегодняшней экономической ситуации приводит к катастрофическому обесцениванию финансовых средств, усугубляет неплатежеспособность хозяйств на фоне опережающего многократного увеличения цен на материально-технические ресурсы, и в первую очередь на топливо, минеральные удобрения.

Большинство хозяйств обеспечивается топливом практически с колес, не удовлетворяется даже дневная потребность в нем. В результате техника в ряде колхозов и совхозов направляется на выполнение только первоочередных работ. Упрощена технология сельскохозяйственных работ, сокращены объемы осеннего внесения под зябь органики и минеральных удобрений, почвенных гербицидов.

Вывезено под яровой сев 42,5 тыс.тонн органики, а колхозы "Коминтерн", им.Кутузова, им.Чкалова, "Краснопартизанский" еще и не приступали к этой работе. Под урожай 1995 года почвенные гербициды внесены на 1,7 тыс.га, что составляет 40% к 1993 году. Семян зернобобовых недостает в 6 хозяйствах, гречихи — 9, кукурузы — 6, клеверов — в 4 хозяйствах района. В ряде хозяйств не отработана сортовая структура посевов зерновых культур, картофеля. Так, в колхозе им.Чапаева посевы ячменя представлены одним позднеспелым сортом "прима Белоруссии", картофеля — только сортом "темп" неизвестных репродукций.

В районе возросли посевы зерновых культур IY—Y и последующих репродукций. Так, в посевах озимых зерновых под урожай 1995 года семена IY—Y репродукций составили 11,9 и 2,8% (по области соответственно 9 и 0,3%).

В отдельных хозяйствах в посевах зерновых культур преобладают массовые репродукции. В колхозе им.Чапаева под урожай будущего года посеяны все 450 гектаров озимой ржи сорта "верасень" семенами YII репродукции, в колхозе "1 Мая" из 604 ц высеянных семян озимой ржи семена Y репродукции составили 579 ц.

В ряде хозяйств с опозданием приступили к очистке семян яровых зерновых. Из проверенных только 77,4% отвечают посевным кондициям.

Для хранения минеральных удобрений и средств защиты растений специализированные складские помещения имеются только в 18 хозяйствах, а в 11 — минеральные удобрения находятся на открытых площадках и в приспособленных помещениях, которые не соответствуют элементарным условиям. В связи с резким подорожанием минеральных удобрений и средств защиты растений, не имея складов для их хранения, хозяйства несут огромные материальные и финансовые потери.

В колхозе "Трояновка" 5 тонн калийных удобрений хранится на улице под пленкой, 29 тонн мочевины превратились в монолит, а 15 т аммофоса пришли в кашицеобразное состояние. Склад ядохимикатов разломан, а ведь в нем находятся пестициды.

Аналогичное положение с хранением минеральных удобрений и средств защиты растений в совхозах "Радуга", "Максимовка".

Много проблем с ремонтом сельскохозяйственной техники. Намечается необоснованное сокращение посевов льна, картофеля, только 140 гектаров планируется занять рапсом.

Отчет по этим вопросам держали на заседании облисполкома председатель Борисовского райисполкома Г.В.Киберман и начальник управления сельского хозяйства и продовольствия Р.Ф.Шемет.

В решении облисполкома отмечена недостаточная работа райисполкома и областных служб по подготовке к весеннему севу. О том, как устраняются выявленные недостатки, они обязаны доложить через месяц. Райисполкомам области рекомендовано рассмотреть вопросы готовности к весенне-полевым работам.

ПАЧАТАК ПРЭЗІДЭНЦКАЙ ВЕРТЫКАЛІ ПАКЛАДЗЕНЫ

З Віцебскай, самай усходняй, вобласці пачата фарміраванне прэзідэнцкай вертыкалі ўлады, прадугледжанай унесенымі зменаннямі ў заканадаўства аб мясцовым самакіраванні. Заканадаўства не дапускае сумяшчэння пасады старшыні выканкома з любымі іншымі пасадамі і прадугледжвае, што кандыдатуру прэтэндэнта на пасаду старшыні выканкома ўносіць Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь.

На праведзенай 29 лістапада нечарговай сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прапанаваў выбраць старшынёй Віцебскага аблвыканкома Уладзіміра Паўлавіча Андрэйчанку — намесніка старшыні аблвыканкома, старшыню камітэта па сельскай гаспадарцы і забеспячэнню насельніцтва харчаваннем. Дэпутаты пагадзіліся з прапановай і зацвердзілі яго на новай пасадзе.

Уладзімір Кулакоў, які сумяшчаў пасаду старшыні аблсавета і кіраўніка выканкома, застаўся на пасадзе кіраўніка абласнога дэпутацкага корпуса. Яму цёпла падзякавалі за шматгадовую работу.

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка выступіў перад дэпутатамі з прамовай.

■ Парламенцкі дзённік

СУСТРЭЧА ПРАЗ ДВА ТЫДНІ

Сустрэўшыся зноў пасля двухтыднёвага перапынку 29 лістапада, члены Вярхоўнага Савета не абмежаваліся традыцыйнымі дэбатамі ў раздзеле "Рознае".

Чарговы раз паступілі прапановы расшырыць парадак дня сесіі. У прыватнасці, Алег Трусаў палічыў неабходным заслухаць работу сваіх калег з парламенцкіх камісій па заканадаўству і дзяржаўнаму будаўніцтву. Віктар Піскароў прапанаваў уключыць у парадак дня пытанне аб амністыі. Дарэчы, праект гэтага дакумента быў падрыхтаваны яшчэ да 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, цяпер ёсць думка "прывязаць" яго да другой даты — 50-годдзя Вялікай Перамогі. Мікалай Крыжаноўскі прапанаваў прыняць пастанову Вярхоўнага Савета "Аб індэксацыі крэдытаў, атрыманых грамадзянамі з парушэннем законаў і норм маралі". Каменціруючы сваю ініцыятыву, дэпутат сказаў, што некаторыя людзі, якія змаглі несумленнымі шляхамі атрымаць крэдыты пад нізкія працэнты, робяць на гэтым вялікія грошы. Паабяцаўшы здаць кватэры пасля ўзвядзення катэджаў, яны затым прыватызавалі жыллё і дзяржаве нічога не вярнулі.

Кіраўнік Вярхоўнага Савета, уважліва выслухаўшы выступаўшых, параіў выкласці ўсе прапановы ў пісьмовай форме, каб парламентарыі мелі магчымасць і час абдумаць "заяўкі" сваіх калег, а ўжо затым пагаджацца з імі ці не.

Пасля гэтага Вярхоўны Савет ужо каторы раз вярнуўся да абмеркавання законапраекта аб выбарах. А калі адбудуцца новыя выбары — нікому не вядома. Фармальная падстава для іх адтэрміноўкі ёсць — усе згодны, што стары Закон аб выбарах далёка не дасканалы, а новы да гэтага часу не прыняты.

Чарговы раз паступілі просьбы ад арганізацый ветэранаў і інвалідаў аб прадастаўленні ім у новым парламенце сумарна 15 месц. І чарговы раз хадайніцтва было адхілена — "за" прагаласавалі толькі 109 дэпутатаў.

Дэпутаты абмеркавалі новую рэдакцыю артыкула 43, які вызначае парадак вылучэння кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета на выбарчых участках. У прыватнасці, прынята папраўка дэпутата Алега Трусава аб тым, што пры вылучэнні кандыдата шляхам збору подпісаў яго павінны падтрымаць не менш чым 500 выбаршчыкаў. Артыкул канстатуе, што асабісты подпіс члена ініцыятыўнай групы на падпісным лісце павінен быць засведчаны старшынёй або намеснікам старшыні выканаўчага камітэта, на тэрыторыі якога праходзіць збор подпісаў. Па прапанове Генадзя Карпенкі прынята рашэнне, што выбаршчык не мае права знімаць свой подпіс да заканчэння тэрміну падачы спіса на рэгістрацыю. І яшчэ адна дэталь. Згодна з гэтым артыкулам, выбаршчык мае права ставіць свой подпіс у падтрымку аднаго або некалькіх кандыдатаў. Калі ж ён двойчы падпісаўся на карысць аднаго прэтэндэнта, то гэты падпісны ліст будзе прызнаны несапраўдным.

Дэпутаты не дасягнулі згоды па дзвюх частках 34-га артыкула, якія былі адпраўлены на дапрацоўку.

Затым слова атрымаў міністр унутраных спраў Юрый Захаранка, які пазнаёміў са зменаннямі, прапануемымі ў Крымінальны і Папраўча-працоўны кодэксы. Паводле слоў міністра, іх мэта — даць надзею чалавеку, які знаходзіцца ў папраўча-працоўнай установе, на ўмоўна-датэрміновае вызваленне. Юрый Захаранка прывёў шэраг фактаў, якія сведчаць аб неабходнасці змянення існуючага заканадаўства. Цяпер у Беларусі знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі больш як 60 тысяч чалавек. Турмы, калоніі, следчыя ізалятары перапоўнены. Сёння дзяржава можа забяспечыць работай толькі кожнага другога асуджанага. На ўтрыманне зняволеных з бюджэту штомесяц выдзяляецца 1,5 мільярда рублёў. Але і гэтай сумы яўна недастаткова. Прынятыя папраўкі да закона, на думку міністра, дадуць магчымасць вызваліць датэрмінова тых людзей, якія спатыкнуліся і праяўляюць станоўчыя якасці ў сацыяльна-прававаой арыентацыі. Размова ідзе прыкладна аб 20—30 працэнтах асуджаных. Пад дзеянне новага закона, зразумела, не трапляюць асобы, якія ўчынілі цяжкія злачынствы.

У ходзе дыскусіі дэпутаты падтрымалі прапановы Міністэрства ўнутраных спраў і прынялі закон з папраўкамі.

Старшыня парламенцкай камісіі Анатоль Новікаў азнаёміў з напрацоўкамі камісіі, якія датычаць не прынятых раней артыкулаў законапраекта аб дзяржаўных сакрэтах. Пасля непрацяглай дыскусіі закон быў прыняты ў цэлым.

БЕЛІНФАРМ.

ЧАМУ "МАЛАДЗЕЕ" ЗЛАЧЫННАСЦЬ?

Адказ на гэтае пытанне шукалі ўдзельнікі сумеснай калегіі ўпраўлення адукацыі і ўпраўлення ўнутраных спраў аблвыканкома

На гэтым пасяджэнні абмеркавана пытанне "Аб рабоце аддзелаў адукацыі і інспекцый па справах непаўналетніх Барысаўскага, Смалявіцкага, Чэрвеньскага райвыканкомаў, Барысаўскага, Жодзінскага і Маладзечанскага гарвыканкомаў па прадухіленню злачыннасці сярод навучэнцаў". З інфармацыяй выступіў вядучы арганізатар упраўлення адукацыі аблвыканкома У.М.Фамін. Ён, у прыватнасці, адзначыў, што на працягу апошніх трох гадоў у вобласці расце злачыннасць сярод навучэнцаў. Прыкметна павялічылася п"янства сярод школьнікаў з Бярэзінскага, Любанскага, Мядзельскага, Нясвіжскага, Пухавіцкага раёнаў. У многіх навучальных установах аслаблена сувязь з інспекцыямі па справах непаўналетніх, з прадстаўнікамі суда і пракуратуры. Яны рэдка запрашаюцца ў школы. Гэта прыкметна зніжае ўзровень прававой прапаганды, не спрыяе выхаванню падрастаючага пакалення. Большасць правапарушэнняў і злачынных учынкаў дапускаецца вучнямі ў вячэрні час і ноччу, што сведчыць аб адсутнасці належнага кантролю бацькоў за паводзінамі сваіх дзяцей. Значная частка непаўналетніх, якія праяўляюць схільнасць да правапарушэнняў, жывуць у няпоўных сем"ях. Аднак аддзелы адукацыі, педагагічныя калектывы не вядуць з такімі сем"ямі мэтанакіраваную работу. Не можа не хваляваць нізкі ўзровень педагагічнай прапаганды сярод насельніцтва. Марудна аднаўляецца работа універсітэтаў педагагічных ведаў для бацькоў. А ці заўсёды цікава арганізаваны вольны час падлеткаў? Мала ахоплена гуртковай работай "цяжкіх" вучняў у школах г.Жодзіна, Смалявіцкага раёна.

Сёлета ў школах Міншчыны працуе 131 псіхолаг і 38 сацыяльных педагогаў. У сённяшніх складаных умовах іх яўна недастаткова. Аднак вельмі марудна ў навучальных установах запаўняюцца такія стаўкі. Кожную крупінку станоўчага вопыту ў гэтым кірунку трэба абагульніць, данесці да ўсіх педагагічных калектываў.

На пасяджэнні калегіі выступілі начальнік аддзялення па прафілактыцы правапарушэнняў сярод непаўналетніх і моладзі ўпраўлення ўнутраных спраў аблвыканкома А.М.Сушчэня, загадчык аддзела адукацыі Жодзінскага гарвыканкома Я.Т.Горыд, начальнік інспекцыі па справах непаўналетніх аддзела ўнутраных спраў Барысаўскага гарвыканкома Ю.А.Лукашоў і інш. Яны ўнеслі канкрэтныя прапановы па прадухіленню правапарушэнняў і злачыннасці сярод навучэнцаў, па павышэнню адказнасці кіраўнікоў устаноў за арганізацыю змястоўнага адпачынку падлеткаў, па ўкараненню новых форм і метадаў індывідуальнай выхаваўчай работы з імі. Засяроджвалася ўвага на ўзмацненні сувязей з праваахоўнымі органамі, камісіямі і інспекцыямі па справах непаўналетніх, на правядзенні рэгулярных сумесных пасяджэнняў саветаў аддзелаў адукацыі з гэтымі службамі, на ўмацаванні матэрыяльнай базы існуючых навучальных і пазашкольных устаноў, падлеткавых клубаў і летнікаў. Недаравальна і тое, што дапускаюцца выпадкі выключэння "цяжкіх" падлеткаў з навучальных устаноў без згоды камісій па справах непаўналетніх і абавязковага іх працаўладкавання. Прынята рашэнне аб фарміраванні банка даных аб падлетках, якія не дасягнулі 16-гадовага ўзросту і не заняты працай або вучобай, па накіраванню іх на вучобу ў вячэрнія (зменныя) школы. Рэкамендавана аднавіць сувязі з грамадскімі арганізацыямі прадпрыемстваў, гаспадарак, актывізаваць дзейнасць бацькоўскіх камітэтаў, патрулёў і саветаў па прафілактыцы, правесці канкрэтную работу па паляпшэнню падбору і псіхолага-педагагічнай падрыхтоўкі класных кіраўнікоў, настаўнікаў-прадметнікаў для работы з "цяжкімі" падлеткамі.

Вынікі размовы на сумеснай калегіі падвёў начальнік упраўлення адукацыі аблвыканкома А.С.Новік.

Крымінал-тэлетайп з Нясвіжа

ЦЯПЕР НЕ ПАХМЕЛІШСЯ

Рашэннем раённага суда калгаснік вёскі Лявонавічы (калгас "1 Мая") У.Саўчанка аштрафаваны на 200.000 рублёў, а яго сябрук слесар Ю.Макаўчук асуджаны на год умоўна па месцы работы з утрыманнем 20 працэнтаў заробку штомесячна.

Такі фінал заканамерны для зладзеяў: у час жніва яны сцягнулі чатыры мяхі пшаніцы і "загналі" яе за гарэлку пенсіянерцы Г. з вёскі Смалічы. Застаецца дадаць, што "аперацыя" па вывазу збожжа з зернятока была праведзена сярод белага дня. Няўжо спалі вартаўнікі?

ЕХАЛІ МЫ, ЕХАЛІ

У.Макаш у свой час працаваў трактарыстам у Асмолаўскім доме-інтэрнаце для састарэлых. Выгналі за п"янку. Уладкаваўся палyводам у калгасе імя Леніна. Але разлучацца з тэхнікай, відаць, не хацелася. Аднойчы ноччу ён самавольна ўзяў свой былы трактар і паехаў у госці да маці ў вёску Круты Бераг. Па дарозе назад яго, п'янага за рулём, затрымала міліцыя.

Цяпер Макашу прыгадалі і яго ранейшыя дзве судзімасці за крадзеж. Прыйдзецца паўтара года адбываць нашаму "герою" ў калоніі строгага рэжыму.

НЕ ВІШЧЫ, ПАРАСЯТКА...

У тую ноч на свінаферме калгаса імя Дзяржынскага прапалі двое парасят. Участковаму інспектару людзі падказалі, што "нешта вельмі вішчала" ў хляве В.Кадэбскага. І праўда, гаспадар не паспеў нават схаваць мех, у якім прынёс "жывы тавар". Прызнаўся следчаму, што "хацеў пажартаваць".

Народны суд, вядома, не любіць "жартачак", і цяпер Кадэбскаму будзе час абдумаць свой учынак у месцы не зусім аддаленым. Бо ён папаўся на крымінале ўжо другі раз.

АЛХІМІКІ Ў РАЗГОНЕ

На 33 мільёны рублёў украдзены ядахімікаты ў калгасе "Слава". Злачынцы былі затрыманы. Вядзецца следства. Першыя тлумачэнні "начных візіцёраў": "Мы набылі ядахімікаты ў незнаёмых людзей у горадзе Бабруйску". Але ж у хлусні, як вядома, кароткія ногі.

Зладзеі дзейнічаюць усё больш нахабна. У свой час шмат ядахімікатаў "знікла ў невядомым кірунку" з калгаса імя Леніна. Відаць, трэба не толькі вешаць на складах пудовыя замкі, але і ставіць дзядзьку з дубальтоўкай.

І ТУТ ПРЫХАПЛЮ, І ТАМ АДРЭЖУ

Гандлёвая крама на даму ў вёсцы Янчыцы з некатарага часу пачала нагадваць фірму свабоднага прадпрымальніцтва. А.Машэль, якая тут працавала, пачала рабіць такія выкрутасы з дзяржаўнымі цэнамі на тавары і прадукты, што рэвізоры райспажыўсаюза не адразу і "ўсеклі" гэтыя хітрыкі. Скажам, пачак цыгарэт "Астра" з лёгкай рукі Машэль падскочыў у цане на 590 рублёў, кіло солі — на 40 рублёў. А мех цукру наогул быў адкладзены для сваіх патрэб. Цяпер былой "знаходлівай" прадаўшчыцы давядзецца расплачвацца даволі важкім штрафам, да таго ж два гады яна не мае права займаць пасаду ў гандлі.

"Прамая лінія"

А.І.Цішкевіч:

Сацыяльна падтрымаць людзей — наша найпершая задача

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Аб'ёмы вытворчасці зараз падаюць. А выпуск дзіцячых тавараў, да таго ж, стратны сам па сабе. Таму і выпрабляць іх нявыгадна. Аднак абласное кіраўніцтва робіць усё магчымае, каб не дапусціць згортвання выпуску тавараў для дзяцей. І не толькі для дзяцей, але і для пенсіянераў. Вядома, паліцы магазінаў яшчэ недастаткова насычаныя. Але магу з упэўненасцю сказаць, што мы гэтае пытанне трымаем пад кантролем.

К.ПРЫЁМКА: І яшчэ адно пытанне, Альфонс Ільіч. З ім да вас звярнулася жыхарка Нясвіжа І.Р.Шумейка. Вось што яе турбуе: "Год назад Саўмін рэспублікі прыняў пастанову аб арганізацыі ў горадзе палацава-паркавага запаведніка. Як вырашаецца гэтае пытанне? Пакуль што мы не бачым ніякіх змен.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Даруйце, але я б параіў паважанай І.Р.Шумейка быць больш уважлівай. І, упэўнены, змены, і даволі значныя, яна заўважыла б. За мінулыя гады было зроблена нямала па арганізацыі палацава-паркавага запаведніка. Акрамя таго, прынята рашэнне аб рэстаўрацыі і фінансаванні шэрагу аб'ектаў гэтага ансамблевага комплексу.

— "Прамая лінія"? Вам звоняць з горада Капыля. Завуць мяне Ігар Анатольевіч РАМАНОВІЧ. Справа вось якая: у нас забудавана новая вуліца, але да гэтага часу яна не электрыфікавана. Звярталіся да мясцовых улад: ніякіх зрухаў не відаць. Прыходзіцца самім займацца электрыфікацыяй.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: А як называецца вуліца?

І.А.РАМАНОВІЧ: Янкі Скрыгана.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Пытанне гэтае не такое складанае. Думаю, што ў хуткім часе мы яго вырашым. І вам паведамім.

І.А.РАМАНОВІЧ: Дзякуй, Альфонс Ільіч.

Наступны пазваніўшы прадставіўся ваенным журналістам. Ён сказаў: "Па роду сваіх прафесійных абавязкаў мне часта даводзіцца бываць у вайсковых часцях, што знаходзяцца на тэрыторыі Мінскай вобласці. Умовы, у якіх пражываюць вайскоўцы і іх сем'і, далёкія ад нармальных. Ці могуць абласныя ўлады якім-небудзь чынам палепшыць іх?"

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Прэзідэнтам РБ, урадам была прынята пастанова, якая пэўным чынам датычыцца зададзенага вамі пытання. Адносна вобласці магу сказаць наступнае: мы гатовы ўзяць на сябе і гандаль, і камунальныя праблемы. Гэта, зразумела, ажыццявіць будзе няпроста, але дзявацца няма куды. У ваенных гарадках жывуць нашы людзі, і мы абавязаны клапаціцца аб іх дабрабыце.

— Алё, Альфонс Ільіч, з вамі хоча падзяліцца сваім клопатам пенсіянер А.І.СІДАРУК. Справа вось у чым: калі едзеш з Мінска ў Стоўбцы, то абапал дарогі можна назіраць шыкоўныя дачныя пасёлкі. Пабудаваны яны на добрай зямлі. Ці не здарыцца з цягам часу, што калі мы будзем аддаваць такім чынам зямлю, то праз некалькі гадоў гаспадаркі наогул застануцца без яе? І не будзе дзе сеяць збожжа, садзіць бульбу...

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Шчыра кажучы, я не прыхільнік дач. Лічу, неабходна выдзяляць землі пад індывідуальныя забудовы: пятнаццаць, дваццаць, а магчыма, нават і трыццаць сотак. Каб чалавек мог вырашыць не толькі праблему з жыллём, але і забяспечыць сябе прадуктамі харчавання. І тады ніхто не скажа, што добрая зямля прападзе. Яна будзе выкарыстоўвацца па-гаспадарску. І ў цэлым, на маю думку, калгасныя палеткі ад гэтага не стануць меншыя.

Чарговым быў званок з саўгаса "Гарадзячыцы" Любанскага раёна. Рабочы БУБІЧ пацікавіўся, ці будуць закончаны ў наступным годзе работы па асфальтаванню дарогі, якая праходзіць па тэрыторыі гаспадаркі. "Гэта прыкладна 5—6 кіламетраў", — сказаў ён.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Зараз я не гатовы даць адказ на ваша пытанне. Няма пад рукой адпаведнай інфармацыі. Але ў бліжэйшы час пастараюся ўсё высветліць і паведамлю.

Клопатаў і цяжкавырашальных праблем сёння хапае ў кожнага. Адных хвалююць асабістыя, другіх — грамадскія, прафесійныя. Таму не дзіўна, што на "прамую лінію" выйшлі і нашы калегі-журналісты — рэдактары раённых газет: уздзенскай — **І.І. СУРМАН,** пухавіцкай — **Б.К. ЯБЛОНСКІ** "Боль" у іх адзін: як забяспечыць свае выданні паперай. Камерсанты накручваюць шалёныя цэны, а раённы бюджэт не такі багаты, каб пацягнуць іх. Добра было б, каб абласныя службы падтрымалі нас, гаварылі І.І.Сурман і Б.К.Яблонскі. Вось што на гэта адказаў старшыня аблвыканкома:

— Раённы друк мы будзем падтрымліваць абавязкова. Я дам наконт гэтага даручэнне намесніку кіраўніка справамі. І, думаю, пытанне ўдасца ў хуткім часе зняць.

Вострай трывогай за нашу гісторыю прагучаў званок старшыні грамадскай камісіі па Курапатах В.П.КОРЗУНА:

— Некалькі дзён назад мне давялося пабываць у Курапатах. Малюнак, які я там убачыў, уразіў да глыбіні душы. Там раскопваюць пахаванні. Дарэчы, не першы раз такое здараецца. "Магілакапальнікі" арудуюць па начах: шукаюць каштоўныя рэчы. Фактычна гіне наша гістарычная спадчына. Такога, як вы, Альфонс Ільіч, разумееце, дапусціць нельга. Прыміце, калі ласка, меры.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Абавязкова, Валянцін Паўлавіч, прымем. Разумею вашу трывогу і клопат. Такога дапусціць нельга. Добра, што вы паведамілі пра гэтыя факты.

Званок з горада Жодзіна. Педагога ЮЛІЮ МІКАЛАЕЎНУ востра турбуе, чаму сярод васьмі гарадскіх школ толькі адна руская. "Ці нельга зрабіць так, каб хоць адзін клас у школах быў з рускай мовай навучання?" — спытала яна.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Нельга загадваць людзям, на якой мове думаць, чытаць, пісаць, размаўляць. І мяркую, што гэта праблема вырашальная, хай бацькі, дзеці вырашаюць на якой мове вучыцца.

ЮЛІЯ МІКАЛАЕЎНА: Дзякуй, Альфонс Ільіч. І яшчэ, калі ласка, некалькі слоў пра тое, якія меры прымаюцца па сацыяльнай абароне настаўнікаў?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Для вас, Юлія Мікалаеўна, напэўна, не сакрэт, што бюджэт наш бедны. Таму і аплата працы настаўнікаў, урачоў невысокая. Аднак мы робім усё магчымае і нават немагчымае, каб сацыяльна абараніць гэтую катэгорыю людзей. Праз даплаты, кампенсацыі...

ЮЛІЯ МІКАЛАЕЎНА: Іншымі словамі, мы можам спадзявацца на іх?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Будзем рабіць усё магчымае.

ЮЛІЯ МІКАЛАЕЎНА: Дзякуй вам.

У жыхаркі пасёлка Чысць Маладзечанскага раёна К.В.ЛІНСКАЙ складана з жыллём, і яна спытала, ці дзейнічае зараз палажэнне аб атрыманні жылля малазабяспечанымі сем'ямі.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Сёння дзейнічае і будзе дзейнічаць у далейшым толькі адно палажэнне: будаваць жыллё індывідуальным спосабам. За кошт бюджэту мы сёння не можам будаваць і не будуем.

К.В.ЛІНСКАЯ: Але мы не ў сілах самастойна пабудавацца: хворы муж, дзеці.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Прабачце, дзе вы працуеце?

К.В.ЛІНСКАЯ: У асацыяцыі "Чысць".

А.І.ЦІШКЕВІЧ: У такім разе я вам параю наступнае: напішыце заяву па месцы сваёй работы на аказанне дапамогі па жыллёваму пытанню. Не на выдзяленне кватэры, а на дапамогу па жыллёваму пытанню.

К.В.ЛІНСКАЯ: Дзякуй вам, Альфонс Ільіч, за параду.

З такім жа клопатам да старшыні аблвыканкома звярнулася і работніца Вілейскага райспажыўсаюза **М.К. ПАЎЛОВІЧ.** Хата старая, "ледзь ці не па вокны ўрасла ў зямлю". Кіраўніцтва райспажыўсаюза адназначна спасылаецца на тое, што няма сродкаў. "Дапамажыце", — просіць Марыя Канстанцінаўна. Няпроста адказваць на такія званкі. Бо бюджэт бедны, за кошт дзяржаўных сродкаў будаўніцтва ўжо амаль не вядзецца. І ўсё ж, хоць парадай, але Альфонс Ільіч імкнуўся дапамагчы чалавеку, падтрымаць яго. Так, на званок з Салігорска (чатыры чалавекі туляцца ў "двухпакаёўцы"), А.І.Цішкевіч параіў расшырацца праз кааператыў або ўзводзіць індывідуальны дом. Жыхарцы вёскі Крыніца Смалявіцкага раёна **Т.І. АНЦІПАВАЙ,** якой узнікла праблема з участкам пад індывідуальную забудову, адказаў, што яе праблема вырашальная, прычым у хуткім часе.

Цікавы званок паступіў з горада Мінска. І.Я.ПЯТРОЎСКАЯ папрасіла растлумачыць, як цяпер, пры наяўнасці прэзідэнцкай вертыкалі, будуць назначацца старшыні рай- і гарвыканкомаў, аблвыканкома.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Старшыні аблвыканкома дадзена права прадстаўляць на раённыя або гарадскія сесіі кандыдатуру на пасаду старшыні выканкома. Калі ж першая і другая кандыдатуры не пройдуць, тады ён упаўнаважаны назначаць сваім рашэннем старшыню. Што датычыцца непасрэдна старшыні аблвыканкома, то яго прадстаўляюць сесіі прэзідэнт або прэм'ер-міністр. І калі першая, затым другая кандыдатура не праходзяць, адпаведным рашэннем зацвярджаецца трэцяя.

І.Я.ПЯТРОЎСКАЯ: Мне даводзілася чуць у кампетэнтных колах, што вобласці быццам бы збіраюцца ліквідаваць.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Вобласць, як адміністрацыйна-тэрытарыяльная адзінка, замацавана Канстытуцыяй РБ. І ніхто гэтага не адмяняў. Так што вашы "кампетэнтныя колы" памыляюцца наконт ліквідацыі абласцей.

— "Прамая лінія"? Добры дзень. Я званю ад імя групы таварышаў. Хацелася б, Альфонс Ільіч, даведацца наконт месца і ролі Саветаў у нашай беларускай дзяржаве пасля ўвядзення прэзідэнцкай вертыкалі.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Згодна з Канстытуцыяй нашай рэспублікі, існуе наступны падзел улад: заканадаўчая, выканаўчая і судовая. Заканадаўчая вертыкаль наступная: Вярхоўны Савет, абласны, гарадскі, раённыя Саветы. Выканаўчая: прэзідэнт, Кабінет Міністраў, абласныя, гарадскія і раённыя выканкомы. Такім чынам, Саветы як форма заканадаўчай улады існуюць. І лічу, што прэзідэнцкая вертыкаль нікольkі не ўразае іх месца і функцый.

ПАЗВАНІЎШЫ: А ўсё-такі, хто да каго будзе хадзіць "на дыван": старшыня выканкома да старшыні Савета ці наадварот?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Трэба не хадзіць адзін да другога "на дыван", а, як гаварыў кот Леапольд, жыць дружна. А дакладней, у сённяшняй сітуацыі неабходна шукаць выйсце не праз канфрантацыю бакоў, а шляхам узважаных, цвярозых, дзе трэба, кампрамісных рашэнняў.

На провадзе горад Барысаў. Яго жыхар М.Я.ШАЙТАНАЎ падрыхтаваў для "прамой лініі" не адно, а некалькі пытанняў. А пачаў ён размову з А.І.Цішкевічам з самага, калі можна так сказаць, стратэгічнага пытання: "Нядаўна стала вядома, што пастаўкі газу на вобласць скарачаюцца ў некалькі разоў. Ці не замерзнем мы пасля гэтага ў сваіх кватэрах?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: На фоне іншых абласцей рэспублікі наша запазычанасць перад газавікамі самая што ні ёсць мінімальная. Аднак пастаўкі "блакітнага паліва" будуць скарочаны. Тым не менш, гэта нікольki не адаб"ецца на ацяпленні кватэр. Мы зробім усё магчымае, каб людзі ў сваіх дамах не мерзлі. Абмяжоўваць у спажыванні паліва будзем прамысловыя аб'екты.

М.Я.ШАЙТАНАЎ: Дарэчы, наконт прамысловых прадпрыемстваў. Чуў, што некаторыя за запазычанасць адключаюцца ад крыніц электраэнергіі. Ці ёсць сярод іх барысаўскія?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Па некаторых барысаўскіх прадпрыемствах узнікала такое пытанне. Але паколькі запазычанасць была нязначная, яго ўдалося зняць.

М.Я.ШАЙТАНАЎ: І яшчэ адно пытанне, Альфонс Ільіч. Чаму цана на хлеб у розных раёнах вобласці розная?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Гэта залежыць ад многіх фактараў: транспартных расходаў, цаны на энерганосьбіты, стратнасці таго ці іншага хлебазавода і г.д. Аднак мы імкнёмся трымаць цану на хлеб пад кантролем. І робім усё магчымае, каб яна не "скакала".

М.Я.ШАЙТАНАЎ: Дзякуй.

— Алё, Альфонс Ільіч, прабачце, што турбую, але не магу, як кажуць, маўчаць. Завуць мяне Міхаіл Мікалаевіч ФІЛОНАЎ. А званю з вось якой нагоды. Зараз сцвярджаюць, што ў нашай рэспубліцы больш пяці мільёнаў ільготнікаў. Гэта няпраўда. У Беларусі каля двух мільёнаў ветэранаў вайны, працы, Узброеных Сіл. Вось яны — ільготнікі. Таму што карыстаюцца некаторымі льготамі. А астатнія 3 мільёны, да якіх належаць служачыя дзяржаўнага апарату, — прывілеямі. Дык чаму ж у нас змешваюць адно з другім? Гэта, лічу, вельмі несправядліва. Як і падлічваць "капейку" ў кішэнях ветэранаў вайны і працы. Яны сваім здароўем зарабілі яе.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Цалкам згодзен з вамі, Міхаіл Мікалаевіч. Трэба ў гэтай справе навесці парадак. Прычым —неадкладна.

Яшчэ некалькі званкоў было з горада Барысава. Пазваніў начальнік аддзела аўтобуснага парка А.І.СЛАЕК: "Прыгараднымі лічацца маршруты працягласцю да 50 кіламетраў. А звыш — міжгароднімі. У нас жа ёсць маршруты на адлегласць 63 кіламетры ў межах раёна. Можа, варта іх аднесці да прыгарадных?"

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Шчыра кажучы, гэта новае для мяне пытанне. Яно ніколі раней не ўзнікала. Але будзем з ім разбірацца.

— "Прамая лінія"? Альфонс Ільіч? Старшыня ЖБК-4 "Будаўнік" Барысаўскага раёна Тамара Васільеўна КЛІМКОВІЧ звоніць вам. Наш кааператыў існуе ўжо паўтара года. Асвоена 92 мільёны рублёў. У той жа час Ашчадны банк не хоча заключаць з намі дагавор, спасылаючыся на адсутнасць крэдытаў. Як кампенсаваць затраты будаўнікоў і закончыць узвядзенне дома?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Цяжкае пытанне задалі вы мне. Я магу скарыстаць толькі 40% тых сродкаў, што ідуць у Ашчадны банк. Але пастараюся знайсці найбольш прымальнае рашэнне і дапамагчы вам, Тамара Васільеўна.

Т.В.КЛІМКОВІЧ: Дзякуй вам.

Наступным на "прамую лінію" выйшаў былы старшыня камунгаса, які дзейнічаў пры калгасе імя Кутузава Барысаўскага раёна, КРЫЎЦОЎ. Вось што ён сказаў: "Мы забяспечвалі палівам інвалідаў, пенсіянераў, адзінокіх састарэлых людзей. Абслугоўвалі пяць гаспадарак і паўгорада. Цяпер нашай службы не стала. Таму што ўвялі вялікі падатак. Я наконт гэтага пісаў на імя прэзідэнта. Мне далі адказ. Але не згодны з гэтым адказам."

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Прабачце, вы за тое, каб гэты падатак знізілі?

КРЫЎЦОЎ: Не, я за тое, каб яго наогул знялі.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Я займуся гэтым пытаннем. І дам вам адказ. Які ў вас адрас?

КРЫЎЦОЎ: Барысаўскі раён, вёска Весялова.

— Добры дзень, Альфонс Ільіч, гэта гаворыць чытач "Мінскай праўды" з 25-гадовым стажам Лявон ЛАХ. Кажуць, што хутка Мінскі раён будзе перададзены гораду: праўда ці не?

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Наконт перадачы Мінскага раёна гораду размовы не вядзецца. Мы прапануем толькі, каб горад узяў цяплічныя камбінаты: Ждановіцкі, Азёрны, Мінскі і Мінскую агароднінную фабрыку.

І завяршыў "прамую лінію" тэлефонны званок з горада Салігорска. Званіла яго жыхарка **А.Ф.АТРОШЧАНКА. "Да нядаўняга часу, — сказала яна, — я займала пасаду галоўнага ландшафтнага архітэктара. Маю стаж шаснаццаць гадоў. А нядаўна падпала пад скарачэнне штатаў. Хацелася б зразумець, чаму так атрымалася".**

А.І.ЦІШКЕВІЧ: А ў вас ніякіх заўваг, парушэнняў па працы не было?

А.Ф.АТРОШЧАНКА: Не.

А.І.ЦІШКЕВІЧ: Добра. Я разбяруся з вашым пытаннем і паведамлю.

Жыхарка г.п. Лагойск Ганна Мікалаеўна **ДОЎНАР** прыпазнілася са сваім пісьмом да "прамой лініі". Яно прыйшло пазней. У ім жанчына паведамляе, што не магла вырашыць празаічнае пытанне: дазвацца манцёраў з раённага вузла сувязі, каб тыя адрамантавалі тэлефон, які не працуе з мая гэтага года.

Мы звязаліся з начальнікам Лагойскага РВС **А.І.ПЯТРОВІЧАМ.** Ён запэўніў, што тэлефонная сувязь у доме Г.М.Доўнар будзе наладжана на працягу сутак. І сапраўды, як мы пераканаліся, тэлефон адрамантаваны, за што гаспадыня ўдзячная і А.І.Цішкевічу, і "Мінскай праўдзе".

Застаецца дадаць, што ўзнятыя падчас "прамой лініі" праблемы будуць дэталёва вывучацца ў аблвыканкоме і яго службах. Многія з іх будуць узяты на кантроль да канчатковага вырашэння.

Матэрыял да друку падрыхтавалі Мікалай ЖУЧКО, Мікалай КАРОЛЬ.

Фота Анатоля БАСАВА.

■ АПК і рынак

ПАРТНЁР ЗАМЕЖНЫХ ФІРМ

Як вядома, ільнозаводы перажываюць нялёгкія часы. Ідуць спрэчкі наконт таго, ці сеяць наогул валакністы, шаўкавісты. Бо затраты на яго вырошчванне намнога вышэйшыя, чым выручка ад рэалізацыі.

Аб тым, як на Нясвіжскім ільнозаводзе вырашаюць праблему перапрацоўкі "паўночнага шоўку" і за кошт чаго калектыў трымаецца на плаве, нашаму карэспандэнту расказвае галоўны інжынер прадпрыемства Г.А.МАСКАЛІК.

— Георгій Аляксандравіч, вы пачыналі тут свой шлях токарам. Што можаце сказаць аб тых зменах, якія адбыліся за апошнія гады?

— Завод стаў непазнавальны. Перш за ўсё намнога скарацілася ручная праца. На змену прыйшлі шматлікія механізмы. Амаль уся сыравіна захоўваецца пад павецямі. На надыходзячы сезон нарыхтавана амаль пяць тысяч тон ільнотрасты. Калектыву хопіць работы да новага ўраджаю. Якія яшчэ змены? Ужо не першы год у нас дзейнічае цэх па выпуску кастрапліт (раней кастрыцу альбо спальвалі, альбо вывозілі на сметнік). Калі ж зманціравалі польскае абсталяванне, навучылі людзей новай тэхналогіі, дык нашы "пліткі" пачалі карыстацца вялікім попытам.

— З гэтых "плітак" нават мэблю робіце.

— Так. Адкрылі сваю, можна сказаць, мэблевую фабрыку. Для гэтага трэба было пабудаваць цэхі, знайсці пэўныя механізмы (частка — з тае ж Польшчы, астатняе — айчыннай вытворчасці). Выраб мэблі — справа няпростая. Таго-сяго са спецыялістаў "перацягнулі" з прадпрыемстваў аналагічнага профілю рэспублікі. І справа пайшла. Цяпер выпускаем офісныя камплекты, стэлажы для бялізны, тумбачкі пад тэлевізары. Насельніцтва можа таксама заказаць сабе мэблю па жаданню.

— Чуў, што нават турэцкая фірма "Энка" зацікавілася вашай прадукцыяй.

— Сапраўды, так. Яны размясцілі ў нас даволі значны заказ на выраб шафаў і тумбачак. Мы імкнуліся не падвесці знакамітых кліентаў і ўсю партыю мэблі адправілі ў тэрмін. За гэта атрымалі, вядома, пэўную суму валюты.

— Гэта толькі адзіная крыніца паступлення "зялёненькіх"?

— Чаму ж. Частка высакаякаснага льновалакна ідзе ў Бельгію, Люксембург, іншыя краіны. Выручку завод "пераводзіць" у "зайчыкі" і разлічваецца з ільнасеючымі гаспадаркамі за здадзеную прадукцыю. Мне здаецца, гэта нядрэнная методыка. Бо Аршанскі льнокамбінат падоўгу не разлічваецца з намі, да таго ж ільвіную долю прыбытку пакідае сабе.

— Дык выходзіць, што братка-беларус можа застацца без портак, калі лепшае валакно "плыве" за мяжу?

— Тут трэба наводзіць парадак з фінансавымі разлікамі. Каб лён выгадна было сеяць калгасам і саўгасам, каб і прадпрыемствы па яго перапрацоўцы змаглі нармальна функцыяніраваць.

— Вашаму заводу, мусіць, няма пагрозы банкруцтва?

— Разумейце як хочаце, але адміністрацыя на чале з дырэктарам М.В.Крыштаповічам пастаянна круціцца як вавёрка ў коле. Шукаем розныя шляхі прыцягнення грашовых сродкаў. Нядаўна пачаў працаваць часальны цэх доўгага валакна. Прадаём яго па вышэйшых цэнах. Інакш кажучы, стварылі закрытае акцыянернае таварыства "Нясвіж-Лён". Думаю, яно не будзе стратным.

Або такі прыклад. Будаўнічы ўчастак механізацыі з Заслаўя ўзяў у нас у арэнду будынак, арганізаваў выраб фундаментных блокаў, гіпсавых і керамзітабетонных перамычак, бардзюраў. Мы і тут маем немалую карысць. Бо на свае будаўнічыя аб"екты бяром у першую чаргу гэтыя вырабы.

— Нядаўна на выстаўцы тавараў народнага спажывання ў Мінску многія любаваліся мэбляй вашага прадпрыемства.

— Тут трэба ўнесці яснасць. Гэта прадукцыя беларуска-германскай фірмы "Прыгнеж-мэбля". Створана яна на сродкі завода і нямецкага прадпрымальніка Юргена Хільгрубера з горада Прыгнеж. Дачыненне да нашай мэблевай фабрыкі фірма не мае, хаця знаходзіцца побач, на тэрыторыі завода. Праўда, частка валюты ад рэалізацыі прадукцыі зноў-такі ідзе і заводу.

Заўважу, фірма выпускае адзінаццаць мадэлей двухспальных ложкаў, тры мадэлі аднаспальных, мяккія куткі. Тэхнічны дырэктар, прадстаўнік германскага боку Петэр Шуман кантралюе выпуск прадукцыі. Дарэчы, тэхналогія — таксама германская. Матэрыялы закупляюцца ў Амерыцы, Прыбалтыцы. Мэбля рэалізуецца ў асноўным за мяжой. Нашаму пакупніку яна яўна не па кішэні. Двухспальны ложак, напрыклад, каштуе больш за 300 долараў.

— Выходзіць, што пры жаданні можна рытмічна весці вытворчы працэс, мець і "зялёненькія", і "зайчыкі" і нікога не звальняць з-за фінансавых перакосаў?

— З фінансамі сёння ва ўсіх туга. Грошы абясцэньваюцца. Што датычыць звальнення, то ў нас гэты "працэс не пайшоў". Наадварот, мы прынялі на работу здольных спецыялістаў, кадры вядучых прафесій. Бо самі бачыце, што акрамя перапрацоўкі льнотрасты арганізаваны шэраг дапаможных вытворчых цэхаў. Усюды патрэбны талковыя людзі, якія не апускаюць рукі, не пасуюць перад цяжкасцямі.

Канстанцін ПРЫЁМКА.

Белавежскія зубры ў Налібоках

У пачатку года работнікі Валожынскага лясгаса прымалі навасёлаў — 15 белавежскіх зуброў. На сённяшні дзень статак павялічыўся: у маі і ліпені нарадзіліся чацвёра зубранят, якія за гэты час значна падгадаваліся. Праўда, панёс статак і непрадбачаныя страты: спачатку не стала аднаго самца, а потым другі праз Гродзенскую вобласць паступова "эмігрыраваў" у суседнюю Літву ў пошуках новага статка ў лясах ля Панявежыса.

Астатнія ж жывёліны акліматызаваліся, і можна смела казаць, што Налібоцкая пушча стала для іх родным домам. Людзі, якія трапляюць у зону пражывання зуброў, бачаць папераджальныя знакі. Частка ж тэрыторыі Румскага лясніцтва ў радыусе аднаго кіламетра ад вальераў увогуле абгароджана — лічыцца ціхай зонай.

Асноўны клопат па догляду навасёлаў лёг на плечы зубраводаў Аляксандра Леанідавіча Рубацкага і Юрыя Іванавіча Рудовіча. Яны ў свой час прайшлі стажыроўку ў Белавежскай пушчы.

У нашых лясах зуброў чакае першая зімоўка. І для таго, каб яна прайшла паспяхова, людзі паклапаціліся пра падкормку. Для гэтых мэт нарыхтавалі 30 тон буракоў, 18 тон бульбы, 21 тону сена. Неацэнную дапамогу аказалі такія гаспадаркі раёна, як калгасы "Чырвоны сцяг", "Зара", імя Маякоўскага. З зернеадходамі, якіх назапасілі больш пяці тон, выручыў калгас "17 верасня".

Валожынскія спецыялісты сцвярджаюць, што ў нашых лясах зубры літаральна ажылі. У параўнанні з тымі, якіх даставілі з Белавежскай пушчы, — што неба і зямля. Там было мала падкормкі і натуральных кармоў, а Налібокі сустрэлі іх надзвычай гасцінна, усяго пакуль хапае.

Наталля ШТЭЙНЕР.

Валожынскі раён.

УЛАСНЫМІ СІЛАМІ

Нягледзячы на сацыяльныя і эканамічныя цяжкасці людзі будуюць жыллё ўласнымі сіламі. Адны выкладваюць на гэта свае ранейшыя зберажэнні, другія бяруць крэдыты ў дзяржавы пад вялікі працэнт.

У гарпасёлку Лагойск вырастаюць цэлыя вуліцы. Неўзабаве, напрыклад, будзе здадзены ў эксплуатацыю яшчэ адзін кааператыўны дом. Узведзены ён у параўнальна кароткі тэрмін.

■ Маленькі бізнес

...І заблішчыць ваш "мерседэс"

На буйных сталічных аўтастаянках сёння спасцігаюць "азы" бізнесу падлеткі—мыйшчыкі машын. У кожнага з іх з'явілася магчымасць самім зарабляць грошы.

І яны не ўпускаюць яе. Нават строгія забароны бацькоў часам вымушаны ігнараваць. Што тыя, скажам, некалькі ўдараў па карку ў параўнанні з нядрэннай выручкай. Хлопцы будуюць свае планы: камусьці вельмі хочацца мець веласіпед, магнітафон, прыгожае адзенне. На жаль, не ўсе бацькі могуць цяпер раскашэліцца на падобныя пакупкі. А столькі прывабнага прапаноўваюць вітрыны кіёскаў! Карацей кажучы, спакуса вялікая. Ды і само наша нялёгкае жыццё паступова перакрэсліла, здавалася б, прапісныя ісціны. Напрыклад, для некаторых мыйшчыкаў машын заняткі ў школе сталі нейкай другараднай справай. Атэстат жа лічыцца пустой фармальнасцю. Толькі бізнес, бізнес...

Нашы знаёмыя хлапчукі даўно аблюбавалі аўтастаянку побач з Мінскай раённай пракуратурай. І завіхаюцца прадстаўнікі малога бізнесу, трэба сказаць, у поце чала свайго. "Мерседэсы", "форды", "нісаны" зіхацяць быццам у рэкламных роліках.

— Колькі плацяць за такую работу? — цікавімся.

— Усё залежыць ад кліента — адказвае васьмікласнік Ігар, а потым нясмела скіроўвае свой позірк на прыгожую іншамарку. — За гэтую, напрыклад, 15 тысяч рублёў запрасілі. Гаспадара "аўто" такая цана задаволіла. Увогуле багатыя людзі, што называецца, не таргуюцца. Асабліва гэта датычыць іншаземцаў. Вось нядаўна адзін за нашу паслугу заплаціў ажно 10 долараў! Некаторыя робяць разлік таварам, прапаноўваюць шакаладкі, цукеркі, сокі.

— Як дзеліцца заробак?

— Мы працуем утрох. Усе грошы дзелім пароўну, паколькі сярод нас ніхто не халтурыць.

— Ці існуе канкурэнцыя?

— На гэтай аўтастаянцы яе няма. Мы тут адны. Праўда, на самых "прэстыжных", накшталт той, што ля гасцініцы "Юбілейная", яна ёсць. Туды трапіць няпроста.

— Ігар, ці ёсць у цябе блакітная мара?

— У кожнага чалавека яна ёсць. Калі стану дарослым, куплю сабе прыгожы аўтамабіль, але зараз я зарабляю грошы на тое, што больш за ўсё мне неабходна.

Пакуль мы размаўлялі, да стаянкі пад'ехала чарговая іншамарка. Ігар папрасіў у нас прабачэння і заспяшаўся заключыць яшчэ адно "пагадненне".

...Маленькі бізнес працягваецца. Як зазначылі хлопцы, попыт выклікае прапанаванне.

Юрый ЛОЙКА.

На здымку: кіпіць работа.

Фота Аляксандра РУЖЭЧКІ.

БРАКАНЬЕР ЦЯПЕР МАТАРЫЗАВАНЫ

Дзе тонка, там і рвецца. Дрэннае надвор"е не толькі не дазволіла вырасціць добры ўраджай збожжа, бульбы, назапасіць кармоў. І блакітная ніва аказалася прыкметна бяднейшая, чым летась.

— Нават у чэрвені тэмпература вады была толькі 12 градусаў, а каб рыба харчавалася, набірала вагу, павінна быць значна цяплей, — расказвае дырэктар рыбгаса «Любань» С.М.Бальчук. — Пазней стала нават горача, але часу для нагулу рыбы ўжо заставалася вельмі мала.

Тым не менш, з Любані ў гандлёвую сетку паступіла 1.100 тон карпа. Яшчэ будзе адлоўлена тон 120. Што ўсё роўна прыкметна менш леташняга.

— Усе заяўкі з Мінска, Барысава, Магілёва, Бабруйска мы задавальняем, — тлумачыць Савелій Мікалаевіч. — Гарантуем, што рыбу нашу можна будзе набыць і для навагодняга стала, і да мужчынскага, а потым жаночага святаў. Хаця попыт на нашу прадукцыю і не такі, як раней.

— Магчыма, цана стрымлівае пакупнікоў?

— Да апошняга часу мы прадавалі карпа танней, чым іншыя рыбгасы, — па 2.300 рублёў за кілаграм. Такія прапорцыі застануцца і да канца года, хаця мы і вымушаны падняць адпускную цану да 2.900 рублёў.

Але ёсць катэгорыя аматараў юшкі, якіх кошт рыбы зусім не цікавіць. Раённая крымінальная хроніка багатая на «уловы» рыбакоў-зладзеяў. Вось слесар калгаса імя Суворава Мікалай Трубчык з беспрацоўным Адамам Лышчэняй непрыкметна прабраліся на сажалку, паспелі вылавіць шэсць кілаграмаў карпа. Вось вартаўнікі аддзела культуры райвыканкома Мікалай Сухан і Уладзімір Чорны ў вольны час зрабілі «культпаход» да рыбгасаўскіх уладанняў. Закінулі «павукі», выцягнулі па 2—3 кілаграмы карпа. А тут — ахова...

— Ніякая ахова ў апошні час ад зладзеяў не ратуе, — расказваюць работнікі ўчастка № 2. — Таму ў час пуціны самі застаёмся на ноч, ахоўваем сваю прадукцыю. Некаторыя лезуць нахабна, нават са зброяй. Ды і плошчы сажалак вялікія, усюды не паспееш.

— Колькі рыбы раскрадаецца?

— Многа. Працэнтаў дзесяць. Можа, і дваццаць. Хіба падлічыш?

— А міліцыя?

— На ўвесь перыметр рыбгаса яе не хопіць. На найбольш даступных, прывабных участках супрацоўнікі міліцыі стаяць. А непадалёку адкрыта гойсаюць, выбіраюць зручны момант зладзеі-браканьеры. Часцей за ўсё мясцовыя, якія ўсе хады-выхады ведаюць. Паспрабуй высачы, затрымай іх. Тым больш што ў міліцыі бензіну не хапае, а ў нас — ніякай зброі...

Сапраўды, дзе тонка, там і рвецца...

Уладзімір БЫЧЭНЯ.

Медыка-сацыяльны цэнтр

Першамайскі райвыканком падтрымаў ініцыятыву раённага камітэта Чырвонага Крыжа аб арганізацыі Цэнтра медыка-сацыяльнай дапамогі інвалідам, адзінокім і малазабяспечаным жыхарам. У адным з дамоў па вуліцы Чарнышэўскага для Цэнтра выдзелена трохпакаёвая кватэра, дзе з дапамогай спонсараў праведзены рамонт, набыта мэбля і медабсталяванне. Працуе кабінет лячэбнага масажу, плануецца адкрыць кабінеты мануальнай тэрапіі, гамеапатычны, урачэбна-кансультацыйны.

Помнік Францыску Скарыне

Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў пастанову аб узвядзенні ў Мінску помніка першадрукару, вучонаму-гуманісту эпохі Адраджэння Францыску Скарыне. Функцыі заказчыка ўскладзены на гарвыканком. Прадугледжана адкрыць помнік у 1996 годзе.

Новыя назвы вуліц

Мінскі трактарны завод вядзе масавае будаўніцтва катэджаў у раёне Калодзішчаў. З"явіліся новыя вуліцы, якім рашэннем Мінгарвыканкома прысвоены назвы. Гэта "Валмянскі шлях", "Узлесная", "Ліпавая калода", "Міхайлаўскі кут", "Глебкаўка" і іншыя.

"Дражня" у новых бутэльках

Арэнднае прадпрыемства "Крыніца" пачало разліў піва маркі "Дражня" ў новыя арыгінальныя бутэлькі ёмістасцю 0,35 літра. Першая партыя "навінкі" з"явілася ў шэрагу буйных універсамаў сталіцы.

На варце экалогіі

У Мінску ў бліжэйшы час будзе створана "санітарна-экалагічная міліцыя". Яна будзе весці кантроль за санітарна-экалагічным рэжымам вуліц, тэрыторый прадпрыемстваў, праводзіць прафілактычную работу па папярэджанню парушэнняў экалагічнага заканадаўства.

Таксісты павышаюць стаўкі

З 1 снежня паездка на таксі для мінчан стане яшчэ больш дарагім задавальненнем. Адзін кіламетр прабегу машыны будзе каштаваць ужо 800 рублёў, столькі ж — пасадка, а адна гадзіна прастою — восем тысяч рублёў. Як паведаміў Беліпфарм, транспартнікі тлумачаць сваё новае рашэнне тым, што нядаўна быў чарговы скачок цэн на гаручае, газ і вельмі дорага прыходзіцца плаціць за ацяпленне вытворчых памяшканняў.

На гастролі ў Іспанію

Другі раз у гэтым годзе на гастролі ў Іспанію выязджае балетная трупа акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі. У рэпертуары класічныя творы П.І.Чайкоўскага "Шчаўкунчык" і "Спячая прыгажуня".

Свята ўсмешкі

У Цэнтры культуры і спорту чыгуначнікаў па ініцыятыве таварыства "Дзеці ў бядзе" прайшло "Свята ўсмешкі". У фае і зале было па-хатняму цёпла і ўтульна, усюды музыка, добры настрой. Завяршылася свята "салодкім сталом", падарункамі, аб чым паклапаціліся спонсары.

Падраблялі талоны

На прахадной паліграфкамбіната супрацоўнікамі міліцыі затрымана работніца гэтага прадпрыемства, якая імкнулася вынесці форму для вырабу праязных талонаў на мінскі гарадскі транспарт і 1.745 саміх талонаў. Вядзецца следства.

Асартымент — самы шырокі

У выставачным комплексе "Мінскэкспа", што на праспекце Машэрава, у гэтыя дні праходзіць міжнародная універсальная выстаўка "Кансумэкспа-Мінск-94". У ёй прымаюць удзел каля пяцідзесяці прадпрыемстваў і фірм Беларусі, краін блізкага і далёкага замежжа. Асартымент — самы шырокі. Гэта бытавая тэхніка, адзенне, посуд, кераміка, гадзіннікі, упрыгажэнні, касметыка, цацкі. Тут жа можна купіць калядныя сувеніры.

Падрыхтаваў Павел ЖУРБА.

■ Официально

ОТ ДОТАЦИЙ К СУБСИДИЯМ

В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ за счет населения возмещается только 7—9 процентов фактических затрат на содержание жилого фонда и коммунальные услуги. Дотации из государственного бюджета на эти цели в 1994 году составят по области около 33 млрд. рублей. В ведомственном жилом фонде (а это почти столько же, сколько имеют местные Советы) проблема еще более остра. Здесь все расходы должны покрываться за счет доходов самих предприятий. Резкое повышение цен на топливно-энергетические и другие ресурсы делает для них эту ношу неподъемной.

Кроме того, в условиях экономического кризиса безадресные дотации на содержание жилья и оказание коммунальных услуг попросту аморальны. Ведь ими в равной степени пользуются как малоимущие слои населения, так и с высоким уровнем доходов. Вот почему программой неотложных мер по выходу экономики из кризиса предусмотрено, в частности, сокращение расходов государства на возмещение затрат по жилищно-коммунальным услугам. В новом году устанавливается новый порядок их оплаты согласно постановлению Кабинета Министров от 31 октября 1994 года.

Суть его в том, что все расходы должны оплачиваться самими гражданами при одновременном введении безналичных жилищных субсидий. Вводится адресная финансовая поддержка тех категорий граждан, которые в ней действительно нуждаются. **Ее получают те, для кого сумма затрат на содержание жилья** (кроме жилых помещений индивидуального жилого фонда) **и коммунальные услуги** (отопление, холодное и горячее водоснабжение, канализация, газо- и электроснабжение) **с учетом действующих льгот превышает 15 процентов совокупного дохода семьи.** Размер безналичной жилищной субсидии определяется как разность между стоимостью содержания жилых помещений в пределах нормы пользования ими, коммунальных услуг по нормативам потребления и суммой, составляющей 15 процентов совокупного дохода семьи. **Эти субсидии будут начисляться персонально по заявлениям граждан на основе деклараций о совокупном доходе семьи.** Порядок и условия предоставления субсидий будут изложены в разрабатываемом Минжилкомхозом специальном положении.

Вот что показывают предварительные расчеты. Возьмем семью из трех человек, проживающую в трехкомнатной квартире жилой площадью 32 кв. метра. У нее совокупный доход 300 тыс. рублей в месяц. 15 процентов от этой суммы составляет 45 тысяч рублей. Стоимость содержания такой квартиры и коммунальных услуг равняется 218 тыс. рублей (в ценах октября т.г.). Следовательно, семья получит 173 тысячи безналичной жилищной субсидии (218—45), остальное доплачивает из своего кармана (в отопительный сезон).

Граждане, которым будут начисляться субсидии, должны извещать жилищно-эксплуатационную службу об изменениях совокупного дохода семьи и ее состава. В случае представления недостоверной информации о доходах они лишаются права на получение жилищной субсидии и с них взыскиваются суммы причиненных государству убытков.

Те, кто имеет свой дом или жилое помещение на праве собственности в многоквартирном жилом доме и сдает по договору найма, а также имеющие два или более жилых помещения, никаких субсидий не получают.

Государственная финансовая поддержка для оплаты жилья и коммунальных услуг будет оказываться только в пределах установленных нормативов. **За излишки жилой площади и сверхнормативное потребление коммунальных услуг граждане должны платить полностью за счет собственных средств.** При желании они могут реализовать свое право на обмен или продажу жилых помещений исполкомам местных Советов депутатов с предоставлением им меньшего по площади жилого помещения. По истечении двух месяцев после подачи соответствующего заявления в случае непредоставления исполкомом меньшего по размеру жилого помещения гражданин освобождается от платы за пользование излишней жилой площадью и за связанное с этим сверхнормативное потребление коммунальных услуг.

Переход на новую систему платы за пользование жильем и коммунальными услугами должен повысить заинтересованность населения в бережном отношении к жилищу, экономном расходовании тепловой и электрической энергии. Жилищно-эксплуатационные службы, в свою очередь, должны повысить качество обслуживания населения и содержания жилых домов, не допускать перебоев в тепло- и водоснабжении, оперативно устранять неполадки, установить приборы квартирного учета расхода газа, воды, тепловой энергии.

Виктор САВИЦКИЙ, советник секретариата заместителя премьер–министра Республики Беларусь.

■ Спажывецкая кааперацыя

РЭНТАБЕЛЬНА, З ПРЫБЫТКАМ

У жніўні 1992 года адбылася рэарганізацыя Чэрвеньскага райспажыўсаюза, і на яго базе было створана раённае спажывецкае таварыства, у састаў якога сёння ўваходзяць аптова-рознічнае гандлёвае аб"яднанне, комплекс прадпрыемстваў грамадскага харчавання, райкаапнарыхтпром, камбінат кааператыўнай прамысловасці, будаўніча-тэхнічны ўчастак, аўтабаза, гаспадарка па вырошчванню і адкорму жывёлы.

Гандлёвую дзейнасць ажыццяўляюць 140 магазінаў, большасць з якіх размешчаны ў сельскай мясцовасці. У тыя населеныя пункты, дзе няма стацыянарных магазінаў, прадукты і тавары першай неабходнасці дастаўляюцца аўтамагазінамі. Як падкрэсліў старшыня райпо Віталь Мікула, з пачатку года ў сярэднім на кожнага жыхара раёна прададзена тавараў больш чым на 200 тысяч рублёў. Гэта трэці паказчык сярод раёнаў вобласці.

Шырокая сетка грамадскага харчавання. Гэта 55 сталовых і буфетаў, 4 кандытарскія цэхі, цэх паўфабрыкатаў. У Чэрвені і Смілавічах працуюць хлебазаводы, пры камбінаце кааператыўнай прамысловасці ёсць каўбасны і кандытарскі цэхі, квасільна-засолачны цэх, цяплічная гаспадарка. На сённяшні дзень кааператары адкормліваюць звыш 170 свіней і каля 200 галоў буйной рагатай жывёлы. Для продажу і ўласнай перапрацоўкі за дзесяць месяцаў гэтага года атрымана каля ста тон мяса.

Раённае спажывецкае таварыства забяспечвае рэнтабельную работу ўсіх галін сваёй дзейнасці, атрымала з пачатку года каля 600 мільёнаў рублёў прыбытку.

НА ЗДЫМКАХ: пераможца абласнога і рэспубліканскага конкурсаў кандытараў Валянціна **Пратасевіч;** лепшыя рабочыя дапаможнай гаспадаркі (злева направа): свінарка **М.С.Пятроўская,** трактарыст **А.В.Ялавой,** цялятніцы **Н.Д.Касцюкевіч** і **А.Д.Захарчанка;** загадчыца магазіна пасёлка Азёрны **Т.С.Дражына,** прадаўцы **Г.У.Крывіцкая** і **Т.У.Корзун** гатовы сустрэць пакупнікоў.

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Бліцінтэрв"ю

ХТО КЛЮЕ НА "ЛЕВЫЯ" ГРОШЫ

Два гады назад пачала сваю работу інспекцыя Кантрольнай палаты РБ па Мінскай вобласці. Тэрмін, зразумела, не юбілейны. Тым не менш, пэўныя вынікі ўжо можна падвесці. З гэтага і пачалося наша інтэрв"ю з начальнікам інспекцыі А.Е.ЗАБАЛОТНЫМ.

— Калі гаварыць мовай лічбаў, — заўважыў Аляксей Еўдакімавіч, — то за мінулы час нашымі работнікамі было зроблена звыш 450 розных праверак, рэвізій, абследаванняў. Выяўлена нямала фактаў атрымання неабгрунтаваных даходаў, незаконнага выкарыстання дзяржаўных сродкаў і іншых выпадкаў парушэння існуючага заканадаўства. У дзяржаўную казну спагнаны сотні мільёнаў рублёў. Некаторыя кіраўнікі развіталіся са сваімі пасадамі.

— Хто часцей за ўсё ўступае ў канфлікт з законам?

— Раней у большасці выпадкаў гэтым "грашылі" касіры, бухгалтары. Зараз нярэдка віноўнікамі аказваюцца кіраўнікі гаспадарак, арганізацый, прадпрыемстваў, якія далёкімі ад закона метадамі спрабуюць зарабіць "левыя" грошы. Напрыклад, Нясвіжскі дом-інтэрнат для састарэлых. Тут за бюджэтныя сродкі набываліся рэчы, у якіх гэтая ўстанова не мела асаблівай патрэбы. І, наадварот, рэчы, якія былі вельмі неабходны яго насельнікам — абутак, адзенне, — ішлі на продаж па заніжанай цане, у тым ліку камерцыйным структурам.

Ёсць нямала правапарушэнняў, звязаных са здачай у арэнду дзяржаўных памяшканняў. Плата за іх або да смешнага малая, або зусім не бярэцца. Часта гаспадаркі прадаюць сваю тэхніку па крайне заніжаных цэнах. У такіх здзелках "першую скрыпку", вядома, іграюць не касіры ці бухгалтары, а перш за ўсё кіраўнікі.

— Гэта асобныя факты ці можна гаварыць ужо пра нейкую тэндэнцыю?

— Хутчэй за ўсё — тэндэнцыя.

— Што ў першую чаргу спрыяе ёй: аморфнае заканадаўства, неразбярыха пераходнага перыяду? Ці жаданне ўварваць тлусцейшы кавалак: раптам праняce?

— Пытанне такое, што на яго пад сілу адказаць, напэўна, якому-небудзь аналітычнаму цэнтру. З вялікім штатам эканамістаў, сацыёлагаў, аналітыкаў. Мы ж служба іншага кірунку. Але ў цэлым, прааналізаваўшы выяўленыя факты, сітуацыі, можна адназначна канстатаваць: і недасканаласць нашага заканадаўства, і несфарміраванасць рыначных узаемаадносін, і жаданне таго-сяго як мага хутчэй абагаціцца. Прычым да гэтых трох фактараў, я лічу, трэба абавязкова дадаць яшчэ адзін — нашу некампетэнтнасць у заключэнні здзелак, дагавораў, кантрактаў. Асабліва з замежнымі партнёрамі.

У нас чамусьці ўсталяваўся бездакорны імідж замежнага бізнесмена. Ён ні ў чым нас не падвядзе, не падмане, яму можна поўнасцю давяраць. Практыка ж часам паказвае зусім іншае. Быў такі выпадак. Абласное ўпраўленне хлебапрадуктаў заключыла дагавор на пастаўку зерня з адной фінскай фірмай. На гэта выдзелілі звыш 2 мільёнаў долараў. Але адказнага і адказнасць за затрымку пастаўкі ў дагаворы не абумовілі. У выніку зерне было атрымана толькі праз год, і то праз Казахстан.

Бывае, што нечаканыя "сюрпрызы" прыносіць і блізкае замежжа. Як здарылася з адным прадпрыемствам. Яно заключыла па факсу дагавор на пастаўку буйной партыі прадукцыі. Прадукцыю адправілі па ўказанаму адрасу. Пазней высветлілася, што фірмы, з якой заключаўся дагавор, не існуе. Значыць, і грошай за выробленую прадукцыю завод не атрымае.

Такія аферы, на жаль, здараюцца ў апошні час нярэдка. Таму нашым гаспадарнікам трэба быць пільнымі, каб потым не аказацца ў даволі непрыемным становішчы.

— Інспекцыя Кантрольнай палаты трымае ў полі зроку і выкананне "чарнобыльскай праграмы". У прыватнасці, яе жыллёвы аспект...

— Так, мы кантралюем выкарыстанне дзяржаўных сродкаў. Парушэнні, вядома, ёсць. Сярод іх — засяленне дамоў для чарнобыльцаў мясцовымі жыхарамі. Такія выпадкі здараліся ў Барысаўскім, Пухавіцкім, Смалявіцкім раёнах.

— Вы часта працуеце па заявах грамадзян. Што канкрэтна было зроблена ў гэтым кірунку?

— Сапраўды, людзі нярэдка дасылаюць нам пісьмы з просьбай праверыць дзейнасць таго ці іншага кіраўніка. Мы рэагуем на іх. У многіх выпадках факты пацвярджаюцца. Напрыклад, на Красненскім ільнозаводзе Маладзечанскага раёна дапускаліся парушэнні фінансава-гаспадарчай дысцыпліны.

У заключэнне хацелася б сказаць, што мы пастаянна ўдасканальваем сваю работу, камплектуем кадры вопытнымі спецыялістамі.

Гутарыў Мікалай ЖУЧКО.

■ Народныя таленты

РОССЫП МЕЛОДЫЙ ЧАРОЎНЫХ

З кожным годам на Міншчыне расце колькасць самадзейных мастацкіх калектываў, павышаецца іх выканаўчае майстэрства. Гэта пацвердзіла і нядаўняе пасяджэнне атэстацыйнай камісіі абласнога цэнтра народнай творчасці, на якім лепшым калектывам вобласці прысвоена званне "народны". Пра адзін з іх і пойдзе гаворка.

У вёсцы Дворышча Дзяржынскага раёна заўсёды любілі песню. Спявалі ў полі за работай, на прызбах хат у вольныя хвіліны, за бясёдным сталом. А вось каб выйсці на сцэну і падарыць хараство сваіх галасоў людзям, не асмельваліся спевакі, бо не артысты ж яны, а людзі самых розных прафесій. Ды знайшоўся чалавек, які згуртаваў аматараў песні. Гэта — Валянціна Андрэеўна Даўгалёва. У вёсцы яе паважаюць, з 1989 года тут у мясцовай дзіцячай музычнай школе. Менавіта з таго часу і пачынаецца біяграфія ансамбля народнай песні, у якім цяпер 17 чалавек. Не перастануць пульсаваць народныя крыніцы талентаў, калі сярод нас жывуць такія аматары песні, як дырэктар сельскага Дома культуры Лідзія Драчынская і санітарка Ганна Краўчанка, настаўніца Тамара Дароцкая і прадавец Ірына Гаўрыловіч, ветэрынарны ўрач Тамара Гардзіеўская і швачка Таццяна Карнеева, акампаніятар Мікалай Даўгалёў і бібліятэкар Наталля Жук, медыцынская сястра Марына Ліпень і няня Таццяна Рэдзькіна... Словы ўдзячнасці хочацца выказаць і тым, каго тут не назваў. Рэпертуар калектыву складаюць беларускія народныя песні ў апрацоўках вядомых на Беларусі кампазітараў М.Сіраты, А.Рашчынскага, іншых. Многія нумары праграмы выконваюцца ў суправаджэнні дзіцячага ансамбля народных інструментаў.

— Мае самадзейныя артысты ведаюць больш за 120 песень. І кожную так хараша праспяваюць, што за сэрца бярэ, — зазначыла дырэктар Дварышчанскага Дома культуры Лідзія Іосіфаўна Драчынская.

Ансамбль народнай песні са сваімі канцэртамі аб"ездзіў амаль усе вёскі раёна. Дэманстраваў сваё майстэрства на народных святах г.п.Фаніпаль, "Дзяржынскія зарніцы", перад замежнымі турыстамі. Калектыў выступаў і ў суседніх раёнах — Стаўбцоўскім, Мінскім, Лагойскім. Але найбольш выступленняў ансамбль зрабіў у сваім мясцовым саўгасе імя Фрунзе. Ніводнае свята, ніводны сход не праходзяць без яго ўдзелу. За культурнае абслугоўванне працаўнікоў вёскі дырэкцыя гаспадаркі неаднаразова ўзнагароджвала самадзейных артыстаў паездкамі ў Мінск на канцэрты прафесійных калектываў.

— Я свой абавязак бачу ў тым, каб народныя песні яшчэ шырэй развіналі свае крылы, неслі людзям непаўторную прыгажосць, прыгожыя і светлыя пачуцці, — сказала кіраўнік ансамбля Валянціна Даўгалёва.

У гэтым пераконваешся, калі прысутнічаеш на канцэрце, дзе дварышчанскія жанчыны выконваюць беларускія народныя песні "Зелянее жыта", "Прывыкайце, чорны вочы", "Ой, конь вараны, залатая грыва", "Сеяў мужык грэчку" і інш.

Уладзімір КОБРЫН.

■ 1 декабря — Всемирный день профилактики СПИДа

КАК ИЗБЕЖАТЬ ЭТОЙ «ЧУМЫ»?

Принимая во внимание тот факт, что 1994 год объявлен Международным годом семьи, Всемирная организация здравоохранения выбрала в качестве лозунга следующий: "СПИД и семья". Чтобы обратить особое внимание на семьи, пораженные СПИДом. А также сделать акцент на мерах, принимаемых в семьях по профилактике ВИЧ-инфекции.

По оценке экспертов ВОЗ, в 190 странах мира зарегистрировано 16 миллионов ВИЧ-инфицированных, среди которых один миллион детей. Наибольшее количество наблюдается в Африке — 10 млн., странах Америки — более одного миллиона, в Европе — 500 тыс. В странах Восточной Европы и Азии — 50 тыс. По данным экспертов ВОЗ, к 2000 году число ВИЧ-инфицированных и больных СПИДом в мире составит более 40 млн. человек. В Республике Беларусь зарегистрировано 104 ВИЧ-инфицированных и больных СПИДом, из них 7 детей до 10 лет. Умерло 7 человек. Среди инфицированных 71 мужчина и 33 женщины, в г. Минске и Минской области 77 человек поражены вирусом СПИДа.

На сегодняшний день ни один больной этой "чумой" не излечен. Медицинскими работниками области совместно с заинтересованными ведомствами проводится большая работа по лабораторному обследованию на СПИД групп риска, профилактике профессионального и внутрибольничного инфицирования, обучению населения мерам предупреждения этой болезни. С начала этого года лабораторно обследовано более 100 тыс. человек, выявлено 334 человека с сероконверсией, которые находятся под медицинским наблюдением.

В соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь "О мерах по профилактике СПИДа в Республике Беларусь" разработаны и утверждены исполкомом областного Совета аналогичные мероприятия на 1994—1995 гг., где предусмотрены конкретные меры по профилактике СПИДа для всех заинтересованных ведомств. Проведена учеба медработников, работников парикмахерских, гостиниц, учащихся и др. по профилактике ВИЧ-инфекции. В области открыты и функционируют 8 диагностических лабораторий по СПИДу в Молодечно, Борисове, Солигорске, Слуцке, Вилейке, Столбцах, Марьиной Горке и при областном центре гигиены и эпидемиологии в г. Минске.

Желающие обследоваться на СПИД, в том числе анонимно, могут обращаться в любое лечебно-профилактическое учреждение области и через 2—3 дня получат результат исследования.

К сожалению, средства массовой информации недостаточно активно участвуют в пропаганде мер профилактики СПИДа. Мало наглядной агитации на вокзалах, в кинотеатрах, учебных заведениях. Медики испытывают трудности с обеспечением диагностическими тест-системами, лабораторным оборудованием, шприцами разового пользования, моющими и дезинфицирующими средствами, стерилизационной техникой.

СПИД — забота общая. Одним медицинским работникам с этой бедой не справиться.

Виталий ПИВНЕНКО, зав. отделом профилактики СПИДа Минского областного центра гигиены и эпидемиологии.

■ Захапленні

І цыбулю вырасціць умеюць, і шкатулку зробяць — залюбуешся

У гэтым невялікім, але вельмі ўтульным дамку з парога пачынаеш усяму здзіўляцца і па-добраму зайздросціць. Для мяне нечаканасцю было ўбачыць дзесятка з паўтара вянкоў-вязанак рэпчатай цыбулі на сцяне ў калідоры і на кухні. Яны звісалі ад столі ледзь ці не да падлогі. Цыбуля была і звычайная, і так званая "севянка": буйная, кожная цыбуліна — памерам з добры камень. І гэта сёлета, пры засушлівым леце, калі ў многіх так цыбуля — па арэху.

Ірына Мікалаеўна Булгак, настаўніца мясцовай сярэдняй школы, растлумачыла, што вырасцілі ўсё гэтае багацце на прысядзібным участку. Давялося прыкласці нямала ці і ўмення: унесці пад сяўбу дастаткова ўгнаенняў, прапалоць пасевы, падкарміць, паліваць у сухое надвор'е.

— А цяпер — пройдзем у агарод, — прапанавала Ірына Мікалаеўна. І мы накіраваліся туды праз двор. Муж, Аляксандр Расціслававіч, — таксама настаўнік (вядзе ўрокі працы і спецпадрыхтоўкі). У сярэдніх гадах, па-спартыўнаму падцягнуты. Ён знаёміў мяне са сваімі "аб'ектамі", узведзенымі ім асабіста, без дапамогі з боку. Хіба што старэйшы сын-сямікласнік ды жонка іншы раз прыходзілі на падмогу. Пачалі з фінскай лазні. Яна пад адным дахам з ванным пакоем. Чысценькая, утульная, з акуратным тапчанам. Ва ўсім — адчуваецца добры густ майстра.

Далей па шляху быў хляўчук для падсвінкаў. У вёсцы ж без іх жыць сёння нельга: цэны ў магазіне на свініну "кусаюцца", на базары — тым больш. І тут гаспадар паклапаціўся аб зручнасці.

— У будучым годзе ў мяне плануецца будаўніцтва капітальнай цяпліцы. Побач з ёю — майстэрня сталярная, пастаўлю там станок. Люблю папрацаваць з нажоўкай, гэблікам. І сынам, іх у нас два, школьнікі, буду даваць урокі па сталярнай справе, — працягвае размову Аляксандр Расціслававіч.

— Вы, відаць, раслі ў майстравых бацькоў, — зацікаўлена я.

— Вырас у сям'і настаўнікаў, на Уздзеншчыне. Дзядуля мой і прадзед былі вядомы ў [illegible] майстар на ўсе рукі. Выраблялі на заказах павозкі, сані, бочкі, дзежачкі. І бацька навучыўся ў яго, узводзіў веранды, дамы. Адным словам, сталярнічаў. Мяне не вучыў свайму рамяству. Ды я і сам не вельмі прыглядаўся ў дзяцінстве да таго, што на падворку робіцца. Само ўсё неяк прыйшло, з гадамі. Мусіць, прафесіяналізм бацькоў перадаецца з генамі.

Да нашай размовы далучаецца Ірына Мікалаеўна. Танклявая, нібы школьніца, сінявокая жанчына. Вядзе мяне да градак, дзе былі дзічкі капусты з качанамі па шэсць-восем кілаграмаў, з радамі сталовых буракоў, морквы, познага кропу.

— Купляем толькі хлеб і малочныя прадукты, — тлумачыць гаспадыня. — Усё астатняе вырошчваем самі, балазе маем трыццаць сотак. Агуркоў было — ледзьве ўправіліся засольваць. І памідоры параслі, і фасоля. Цыбулю вы ўжо бачылі. Бульба, дзякуй богу, таксама парасла, хоць ураджай і меншы, чым летась. Вырошчваю ўсе прыправы, нават гарчыцу. Працы нямала, але сыны падсабляюць.

Сёння і ў вёсцы нярэдка пачуеш словы расчаравання, смутку. Іншы раз сяляне клянуць новыя парадкі, не супраць былі б вярнуць старыя. А вось гэтыя простыя вясковыя інтэлігенты без шуму і папрокаў у чыйсьці бок робяць сваю справу — вучаць дзяцей. Да таго ж, праводзяць рэформы на сямейным узроўні — бяруць ад зямлі ўсё, што можна ўзяць працай і розумам.

Аляксандр Расціслававіч на ўроках дае вучням магчымасць праявіць здольнасці каля тачыльнага станка. Летась яны разам з настаўнікам зрабілі з дрэва сувеніры для ветэранаў вайны і працы. Уручылі іх у Дзень Перамогі. На занятках па спецпадрыхтоўцы Аляксандр Расціслававіч вучыць дзяцей правілам пажарнай бяспекі, уменню паводзіць сябе на вуліцы пры сустрэчы з разбойнікам, хуліганам, рабаўніком. Вядома, сам валодае прыёмамі самаабароны.

Але вернемся зноў ва ўтульны дом Булгакоў. Калісьці яго ў мясцовага селяніна выкупіў раённы аддзел народнай адукацыі. Потым Булгакі ўзялі дом у арэнду, выкупілі яго. Аляксандр Расціслававіч задаўся мэтай надаць жытлу ўтульнасць і камфорт на ўзроўні сучасных патрабаванняў. І многага дабіўся.

Ірына Мікалаеўна, напрыклад, заўсёды мае на кухні гарачую ваду — з крана. Падаецца яна з электрабагравальніка, устаноўленага на сцяне. Сабраў яго Аляксандр Расціслававіч сваімі рукамі. І печку-грубку, што стаіць на кухні, невялікую, абкладзеную пліткай, сам зрабіў. А вось і вешалка для сушкі, ва ўмовах позняй восені і зімы, верхняга адзення. Прыбіта яна да сцяны над батарэяй вадзянога ацяплення. Проста, аказваецца, у яе сакрэт.

І дошка для прасавання адзення ў Аляксандра Расціслававіча сваёй работы. Умантавана яна ў невялікую, шчыльна прылягаючую да сцяны шафачку. Адкінуў дзверцы — і дошка набывае гарызантальнае становішча. Бяры прас, працуй. Скончыў — зноў дошка стала часткай сцяны. Арыгінальна і зручна. А гэта — шафачка для сушкі грыбоў, гародніны. У ёй дзве палічкі-сеткі, пад імі — патрон для электралямпачкі высокага напалу. Уключыў на гадзіну-другую — і грыбы сухія.

Ёсць у Аляксандра Расціслававіча яшчэ адно хобі: любіць майстраваць з дрэва шкатулкі розных памераў. Яны нагадваюць адмысловыя куфэрачкі, з распісанымі лакам ружамі на вечках. Ружы — гэта ўжо майстэрства Ірыны Мікалаеўны. Шкатулкі вырабляюць не для базару, — для душы. Дораць сябрам, блізкім людзям як сувеніры.

Неабыякавы Аляксандр Расціслававіч да гадзіннікаў, асабліва ходзікаў. Іх сёння рэдка дзе ўбачыш у горадзе. У хаце ж Булгакоў ходзікаў на сценах штук дванаццаць. І ўсе працуюць, напамінаючы пакоі знаёмым многім з дзяцінства "цік-так". Паказалі мне на кухні ходзікі, знойдзеныя на вясковай звалцы. Аляксандр Расціслававіч прынёс іх дамоў, пасядзеў два ці тры вечары, адрамантаваў, падфарбаваў — і на сцяну. Пайшлі нібы новыя.

Сынам двух'ярусны драўляны ложак зрабіў. Стаіць у спальным пакоі. Тут жа і столік — для падрыхтоўкі ўрокаў. Купіць такое ў магазіне сёння амаль немагчыма. Або ложкаў няма ў продажы, або цана адпужвае.

У газетным артыкуле немагчыма пералічыць усе бытавыя навінкі, зробленыя ўмелымі рукамі гэтага цікавага, інтэлігентнага чалавека. Дарэчы, у свае 36 гадоў Аляксандр Расціслававіч — студэнт-завочнік пятага курса Беларускага педагагічнага універсітэта.

Ля парога дома Булгакоў я ўбачыў два драўляных цацачных аўтаматы. Зрабіў іх старэйшы сын Аляксандра Расціслававіча і Ірыны Мікалаеўны — Юра. З малодшым братам і суседскімі хлопцамі яны з той "зброяй" гуляюць у вайну. Як і ўсе дзеці на свеце. Але верыцца, што тыя цацкі — толькі першы крок да самастойнасці, любові да працы, перанятых ад бацькоў.

Міхась ТЫЧЫНА.

Вёска Сорагі Слуцкага раёна.

■ Тэатр

Прэм'ера "Дыягена"

Яшчэ адна новая назва з'явілася на афішы Мінскага абласнога драматычнага тэатра — трагікамедыя "Дыяген" па п'есе У.Канстанцінава і Б.Рацэра, прэм'ера якой адбылася гэтымі днямі ў Маладзечне. Паставіў спектакль лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі У.Забэла. Галоўныя ролі выконваюць артысты Р.Цыркін, Г.Грасевіч, А.Доніна, А.Слабодчыкава, В.Каштэўе, А.Чэчанёў, В.Багушэвіч, Т.Юрык.

Падзеі спектакля разгортваюцца напярэдадні выбараў архонта, і таму зразумела, што пэўныя сцэны (прынамсі, для беларускага гледача) здаюцца на дзіва пазнавальнымі і амаль настальгічнымі. Калі браць пад увагу тое, што неўзабаве нас чакаюць яшчэ адны выбары, то сцэнічнае ўвасабленне п'есы на тэатральных падмостках Маладзечна вельмі своечасовае. Спектакль прымушае нас іранічна ўсміхнуцца пры згадцы таго, што было, і разам з тым задумацца: "А ці так жывём? Дзе выйсце? Хто вінаваты?"

І ўсё ж не спяшаецеся называць спектакль палітычным, бо ў Грэцыі, як вядома, усё ёсць: і палітыкі, і філосафы, і іх дзеці — маладыя і таму трошкі летуценныя і [illegible], і гетэры...

Разам з рэжысёрам і артыстамі гледачы спектакля [illegible] п'есы на беларускую мову — народны паэт Беларусі Р.Барадулін, кампазітар А.Залётнеў, мастак В.Рачкоўскі.

Дзве з паловай гадзіны на сцэне і ў зале дожыліся свята.

Мікола ШАБОВІЧ.

■ Спорт

ПАРАЖЭННІ ДОМА І Ў ГАСЦЯХ

Мінская каманда «Цівалі», якая зусім нядаўна выдатна выступіла ў паўфінале Кубка Еўропы, ніяк не можа выйсці з шокавага стану ў чэмпіянаце Міжнацыянальнай хакейнай лігі. Яе спадарожнікамі сталі паражэнні як дома, так і ў гасцях. На сваёй пляцоўцы «Цівалі» прайграла ЦСКА — 0:2 і казанскаму «Ітылю» — 2:7, а затым уступіла ў Яраслаўлі тарпедаўцам — 2:4.

ПОСПЕХ У СПАРТАКІЯДЗЕ

Перамогай сельскіх спартсменаў Міншчыны закончылася спартакіяда, якую праводзіў рэспубліканскі спартыўны клуб «Ураджай».

У першынстве па валейболу паспяхова правяла турнір каманда эксперыментальнай базы імя Суворава Уздзенскага раёна. Спартсмены Смалявіцкага раёна выйгралі спаборніцтвы па міні-футболу. Не было роўных гіравікам з Першай мінскай птушкафабрыкі.

"ЗАЛАТЫЯ" РЭКОРДЫ

У апошні дзень чэмпіянату свету па цяжкай атлетыцы, які праходзіў у Турцыі, зноў бліснуў сваёй сілай і майстэрствам славуты беларускі штангіст, двухразовы алімпійскі чэмпіён Аляксандр Курловіч. Ён заваяваў тры залатыя ўзнагароды і ўстанавіў тры новыя сусветныя рэкорды. Вось яго вынікі: рывок — 205 кг, штуршок — 252,5 і сума двух'яборства — 457,5 кг.

Зборная Беларусі на чэмпіянаце заняла шостае каманднае месца.

БЕЗ МЕДАЛЁЎ, АЛЕ Ж...

Каля месяца ў Галандыі працягваўся чэмпіянат свету па міжнародных шашках сярод мужчын. У ім удзельнічалі і мінскія гросмайстры — чатырохразовы чэмпіён свету Анатоль Гантварг і сярэбраны прызёр мінулага чэмпіянату Аляксандр Балякін. Яны занялі адпаведна восьмае і чацвёртае месцы. Хоць мінчане засталіся без медалёў, яны атрымалі права выступаць у чэмпіянаце свету 1995 года.

ЛІДЭРЫ ПАЦВЕРДЗІЛІ КЛАС

У розыгрышы Кубка Беларусі па мастацкай гімнастыцы лідэры пацвердзілі свой высокі клас. Перамагла мінчанка Таццяна Агрызка. Яе сяброўкі па зборнай рэспублікі Вольга Гантар і Яўгенія Паўліна сталі прызёрамі.

ЛЕПШЫЯ ФУТБАЛІСТЫ ГОДА

Штотыднёвік «Прессбол» правёў традыцыйнае апытанне трэнераў і іншых спецыялістаў, журналістаў, якія назвалі, на іх думку, лепшых футбалістаў года.

Падведзены вынікі. Лепшым футбалістам Беларусі 1994 года названы мінчанін, які цяпер выступае за іспанскі клуб «Рэсінг» з горада Сантандэра, — Андрэй Зыгмантовіч: 115 ачкоў (29 першых месц, 13 другіх і 2 трэція). Другое месца ў табелі аб рангах дасталася мінскаму дынамаўцу Валянціну Бялькевічу — 81 (15, 14, 8) і трэцяе Аляксандру Мятліцкаму з аўстрыйскага клуба ЛАСК — 74 (15, 10, 9).

(Наш кар.).

ВСЕ ОЧЕНЬ ПРОСТО

ВОДОЙ ХОЛОДНОЙ ОБЛИВАЙСЯ...

Во время гастролей по глубинке России, сильно простудившись, заболела известная наша эстрадная певица. Вызванный в гостиницу врач, осмотрев больную, потребовал немедленной госпитализации.

Больница? А как же гастроли? От отчаяния певица вдруг вспомнила один удивительный способ лечения, о котором когда-то слышала. Отказавшись от госпитализации, она решила лечиться своими силами.

Намочив в холодной воде простыню, отжала ее и закуталась в мокрую ткань. Сверху коллеги укрыли больную несколькими одеялами. Часа через полтора сняла компресс, прополоскала простыню и снова, намочив в холодной воде, обернула ею пылающее тело. И так — через каждые полтора-два часа.

К середине ночи высокая температура заметно снизилась, а к утру стала нормальной. Больная и днем повторила несколько раз процедуру, а вечером уже выступала на эстраде.

...О том, что вода, особенно холодная, прекрасно оздоравливает человека, может исцелить его от множества недугов, было известно еще в глубокой древности. Водой рекомендовали лечиться Гиппократ и Авиценна, другие великие медики прошлого.

Но особенный бум вода как лечебное средство вызвала на исходе XYIII века. В ту пору силезский пастух Викентий Присниц из Грефенберга, убедившись на собственном опыте в целебной силе холодной воды, стал лечить ею всех желающих.

Весть о поразительных успехах экспериментатора-самоучки облетела весь мир. Многие медики были возмущены действиями "простого пастуха", но ничто уже не могло помешать наступлению новой эры в терапии. Присниц получил разрешение на строительство специальных заведений, и больные из всех стран мира потянулись в Грефенберг.

В чем же состояла методика лечения водой народного целителя из Силезии? Помимо регулярного питья воды небольшими порциями (глоток-два за раз) в течение всего дня (в результате чего начинали хорошо работать почки, выводились шлаки), ежедневного душа или купания под водопадом, Присниц заставлял пациентов ходить босиком по воде или мокрой траве (отличный способ закаливания, улучшения кровообращения). Впервые в истории медицины силезский целитель ввел в практику влажные обертывания, получившие с той поры имя их создателя (именно такой метод лечения использовала во время своей болезни и наша певица). Этим способом Присниц спасал людей от пневмонии, различных заболеваний [illegible].

Учение Присница было подхвачено и другими целителями. Огромную роль в распространении водолечения по всему миру сыграл монах Себастьян Кнейпп из Германии. [illegible] более 30 лет своей жизни посвятивший врачеванию с помощью воды. Его книга "Чудесное и замечательно простое водолечение холодною или горячею обыкновенною водой" — бесценный дар, оставленный отцом Себастьяном потомкам.

Система Кнейппа распространилась по всей Европе. Нашлись последователи и в России. В Петербурге, Москве, других городах открылись несколько водолечебниц, где больных лечили только водой. Это было (и есть) самое дешевое и доступное в мире лекарство, находящееся всегда под рукой. К сожалению, в наши дни замечательное средство почти забыто. Более того, как и 250 лет назад, в пору его бурного расцвета, оно все еще вызывает недоверие у медиков и зачастую резко критикуется ими.

Однажды довелось мне присутствовать на весьма представительной конференции, где работники органов здравоохранения буквально стирали в порошок врача, который лечил больного пневмонией ребенка холодной водой. "Так выздоровела девочка или нет?" — поинтересовалась я у критиков. "Выздоровела, — ответили мне, — но ведь могло быть и иначе. Риск-то какой!"

Вот так. Антибиотики и другие химические препараты, рекомендуемые врачами где надо и не надо, жестоко разрушающие наше здоровье (одно лечат, другое калечат), оказывается, не риск. А проверенный веками способ лечения водой, простой и очень эффективный, кажется современным медикам чуть ли не преступлением.

К счастью, встречаются и в наше время, хотя и крайне редко, врачи, которые пользуются водолечением в своей практике. Один из них в считанные дни спас мою подругу от сильнейшей пневмонии, применяя холодные влажные обертывания. Специалисты же не могли справиться с ее болезнью в течение полутора месяцев. И мне не раз помогал этот врач избавляться от разных заболеваний с помощью холодной воды.

"Вода, специальное водолечение побеждает все вообще неизлечимые болезни, ибо различные применения воды имеют целью вырывать корень болезни", - писал Кнейпп. И в словах его нет никакого преувеличения.

Нервные заболевания и болезни мочеполовых путей, подагра и грыжа, болезни сердца, сосудов и туберкулез, потеря голоса и зубная боль — перечислить все, с чем может справиться вода, просто невозможно.

Чаще других заболеваний нас преследуют простуды. И тут уж лучше воды лекаря нет. Если вы сильно простудились, поднялась температура, то не торопитесь хвататься за таблетки (особенно, если болеют дети), а попросите помощи у природы. Намочите в холодной воде (чем выше температура тела, тем холоднее вода) хлопчатобумажные носки, отожмите их и наденьте на ноги. Сверху — полиэтиленовые мешки, на них две пары шерстяных, и под одеяло. Через 45 минут процедуру повторить. И так несколько раз, пока температура не станет нормальной (обычно это происходит через четыре смены носков).

Если делаете процедуру на ночь, то в носках можно и уснуть. А утром или проснувшись ночью поменяйте компресс (сполосните носки, обмойте ноги).

Необходимое условие для лечения — ноги должны быть горячими. Если этого нет, перед процедурой обязательно разогрейте их. И еще — в комнате, где лежит больной, не должно быть сквозняков (это не отменяет, разумеется, проветривания).

При заболеваниях горла, радикулите также помогают холодные компрессы (температура воды 30 градусов). Сначала сделайте ножной компресс (носки), а потом, убрав его, наложите компресс на больное место (ткань, полиэтилен, шерстяная материя или вата). Менять компресс через 45-60 мин. При пневмонии, бронхите делать ту же процедуру, которую применила певица.

Многим людям доставляет страдания геморрой. И в этом случае поможет холодная вода: 2-3 раза в день обмывайте ею больное место. Если болезнь запущена — делайте примочки: смочите в холодной воде и слегка отожмите тряпочку или марлю и прикладывайте к геморрою на 1-2 мин. 2-3 раза в день. Через несколько дней холодные примочки замените другой процедурой — прикладывайте кусочек льда, завернутый в тряпочку, на полминуты. Одновременно с этим лечением постарайтесь питаться раздельно (животные белки не соединяйте с крахмалами и углеводами), употребляйте больше овощей (особенно капусту и свеклу), отруби. Все это и стакан теплой воды утром натощак улучшат перистальтику, избавят вас от запоров и геморроя.

Кто из людей не знаком с зубной болью, которая может застать человека порой в самой неподходящей ситуации? И тут тоже помогут ножные компрессы (сама однажды избавилась таким образом от флюса с высокой температурой). Кнейпп еще рекомендует и такое средство: 5-6 мин. ходить босиком по снегу (температура воздуха не более 6-7 градусов), а летом по мокрой траве. После этого надеть сухие носки и быстро походить по комнате.

Полезна вода и для наших глаз. "Холодная глазная ванна, — читаем у Кнейппа, — отлично действует на слабые глаза. Она укрепляет и освежает весь зрительный аппарат как внутри, так и снаружи". Для [illegible]

Практика подсказала и другой способ: [illegible] Подобные процедуры избавляют также от слезоточивости, снимают зуд, которым нередко страдают люди пожилого возраста.

Теперь о том, как помогает вода при угасании половой потенции, которое, к сожалению, наблюдается нынче и у молодых мужчин. Как ни печально слышать об этом, но подобное явление — признак раннего старения организма. Остановить его поможет усиление физической активности, избавление от лишних килограммов, укрепление нервной системы (зарядка, контрастный душ, частое общение с природой — нашим лучшим врачевателем). Ну и, конечно, отказ от алкоголя и курения.

А теперь о водных процедурах, которые способствуют восстановлению утраченных сил.

Водная процедура в обычной ванне

Принимать ее лучше вечером перед сном. В воду добавляется поваренная или морская соль (слабый раствор). Продолжительность процедуры 10 мин. и проводится она в трех режимах: а) 3 мин. лежать в ванне при температуре 38 градусов. Снизить температуру до 32 градусов и полежать еще 1 мин.; б) 3 мин. сидеть в ванне при температуре 32 градуса и 1 мин. при температуре 28 градусов; в) завершить купание приемом ванны в течение 2 мин. при температуре 38 градусов.

Цель процедуры: путем контрастной смены температуры воды улучшить кровоток (особенно капиллярный) во всем теле и целенаправленно — в тазовой области.

Водная процедура в сидячей ванне

Для ее выполнения взять два больших эмалированных таза, поставить их рядом, чтобы было удобно пересаживаться из одного в другой. В один налить воду температуры 37-40 градусов, в другой холодную (из-под крана). В горячей посидеть 3 мин. и пересесть в холодную на 1 мин. Повторить смену ванн трижды. Закончить процедуру холодной водой. Со временем продолжительность пребывания в ванне можно удвоить и утроить (в горячей сидеть 6 мин., в холодной — 2, затем соответственно 9 и 3 мин.).

Молодому мужчине, обладающему определенной закалкой и здоровой сердечно-сосудистой системой, можно ограничиться процедурой в сидячей ванне (вначале с подогревом до 25 градусов, затем без подогрева). Сидеть в такой ванне следует до тех пор, пока вода не перестанет казаться вам холодной. Температура в помещении должна быть не ниже 20 градусов.

Во время холодной процедуры в сидячих ваннах следует надавливать на биологически активные точки [illegible].

[illegible] Обычно через полчаса давление снижается.

Алла ЗИНОВЬЕВА.

"Труд".

ХАТНІ ЭКРАН

1 снежня, чацвер

Беларускае тэлебачанне

15.00. Іна Зубрыч. Канцэрт.
15.45. Вывучаем сваю гісторыю.
16.15. ТБ—школе. "Выразныя сродкі скульптуры".
16.40. "Бімбат".
17.00. Навіны.
17.10. Радавод.
17.45. У свеце навукі.
18.10. Навіны (Гродна).
18.25. Кантакт.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску.
19.40. Служба кантролю паведамляе.
19.55. "Крок". "Науцілус".
20.15. "Коні мае залатыя...".
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Сустрэча са стваральнікамі фільма "Вітаўт".
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь. Пяць хвілін на жарты. "Добрыя намеры". Пад купалам Сусвету. "Крок". Стоп-кадр. Крымінальная хроніка. Дайджэст.

Канал "Астанкіна"

15.00. Мульцітролія.
15.30. На балі ў Папялушкі.
16.00. Тэт-а-тэт.
16.20. "Элен і хлопцы". Тэлесерыял.
[illegible]
21.45. [illegible] Футбол. Міжкантынентальны кубак. "Мілан" (Італія) — "Велес Сарсфілд" (Аргенціна).
23.30. На шахматнай Алімпіядзе.
23.35. Адкрыты фестываль неігравога кіно "Расія".
0.05. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

15.10. Рэпартажы з месцаў.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія. "На шляху да рынку".
16.30. На Сусветнай шахматнай алімпіядзе.
17.00. "Не быць дыназаўрам".
17.15. Будні.
17.55. У свеце аўта- і мотаспорту.
18.25. Свая гульня.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
20.30. Даміно Міхаіла Баярскага.
21.05. Надзвычайны канал.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. Рускія ў Монтэ-Карла.
23.20. Г.Баншчыкоў. "Шаман і Венера". Балет.

2 снежня, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.25. "Бюро знаходак".
9.00. ТБ—школе. Выразныя сродкі скульптуры.
9.25. "Добрыя намеры".
10.20. "Крылы, ногі, хвасты". Мультфільм.
10.45. "З чаго пачынаецца Радзіма".
[illegible]
18.10. Навіны (Магілёў).
18.25. Кантакт.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. Фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску. Ч.2-я.
19.50. Эканамічная хваля. Прамая лінія.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. Дайджэст.
22.00. На сесіі ВС Рэспублікі Беларусь. Пяць хвілін на жарты. Фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску. Гала-канцэрт. "Інтэрдзяўчынка". Маст. фільм.

Канал "Астанкіна"

9.30. "Кішэннік".
14.00. Улада і рэформы.
14.15. Наш прагноз.
14.20. Хроніка дзелавога жыцця.
14.40. Шоу-бізнес.
15.00. "Не пакідай".
16.10. Тэніс. Кубак Дэвіса. Фінал. Зборная Расіі—зборная Швецыі.
17.00. Свет сёння.
17.10. Чалавек і закон.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". Оскар Німеер.
18.00. Бамонд.
18.20. "Дзікая Роза". Тэлесерыял.
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Чалавек тыдня.
21.00. "Вуліцы Сан-Францыска". Тэлесерыял.
22.00. Адзіны дубль.
23.10. На шахматнай Алімпіядзе.
23.20. Музагляд.
24.00. Прэс-экспрэс.
0.10. Іверскае сэрца.

Канал "Расія"

8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
8.35. Ранішні канцэрт.
8.50. У свеце жывёл.
9.45. "Санта-Барбара".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.05, 13.20. "Дзелавая Расія".
15.10. Рэпартажы з месцаў.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
16.30. На Сусветнай шахматнай алімпіядзе.
17.00. "Выкрадзены". Частка 1-я.
18.00. Спартыўная праграма.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.

Калектыў камітэта па сельскай гаспадарцы і прадуктах харчавання аблвыканкома выказвае спачуванне начальніку сектара Васілю Канстанцінавічу Паўлоўскаму ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю МАЦІ.

8 канал

Четверг, 1 декабря

18.00. Мультсериал "Кругосветное путешествие Вилли Фога".
18.30. "Тени непознанного". Док.фильм.
19.05. "Морена Клара". Телесериал.
20.05. БАНТ: "Репортаж".
20.15. К сведению.
20.40. "Шансы". Телесериал.
21.30. Студия "БМ": "Квадрокола".
21.50. "Секретный указ императора". Худ.фильм.

Пятница, 2 декабря

18.00. Мультсериал "Кругосветное путешествие Вилли Фога".
18.30. [illegible]
18.55. БАНТ: "Репортаж".
19.10. "Морена Клара". Телесериал.
20.00. Агентство "Пармикс": "Городские часы". "Новости".
[illegible]
20.40. "Шансы". Телесериал.
22.15. АО "ТЕХНИПРОМ — ГРУПП" и ДП 8 ТВК представляют худ.фильм "Странный пример женской мести".

Наш адрас:
220013, гор.Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага,10-А,паверх 9, рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай рэдакцыі — 68-29-76, намесніка галоўнага рэдактара — 68-25-81, адказнага сакратара — 68-26-48, сакратарыята — 68-26-48, аддзелаў: Саветаў — 68-26-38, адукацыі і культуры — 68-25-76, сацыяльна-эканамічнага — 68-25-43, грамадска-палітычнага — 68-25-42, інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-33, пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83, ілюстрацый — 68-25-03, камерцыйнага — 68-25-86, бухгалтэрыі — 68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Барысаве — 8-(277)-5-15-61, Вілейцы — 8-(271)-5-57-86, Нясвіжы — 8-(270)-5-41-88, Салігорску — 8-(210)-2-49-60.

ЗАСНАВАЛЬНІК - Мінскі абласны Савет дэпутатаў. 220625, г.Мінск, вул. Энгельса, 4. "Мінская праўда" — орган Мінскага абласнога Савета дэпутатаў.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Адказнасць за падбор і дакладнасць апублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10. Нумар падпісаны ў 22.00.

Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе "Мінскай праўды". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку". 220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.

Тыраж 16000. Індэкс 63923. Зак.№129.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12